

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ
ನನ್ನನ್ನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು
ಕನಾಡಕ ಸರ್ಕಾರ

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕಿ. ಶಿವಕುಮಾರ್
ಮನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು
ಕನಾಡಕ ಸರ್ಕಾರ

ಶ್ರೀ ಮಂಕಾಳ ಎಸ್ ಹೆಚ್
ಮನ್ಯ ಮಿನಿಸಾರ್ಕೆ, ಬಂದರು ಮತ್ತು
ಒಳಿನಾಡು ಜಲಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು
ಕನಾಡಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕನಾಡಕ ಜಲಸಾರಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನೀತಿ - 2024

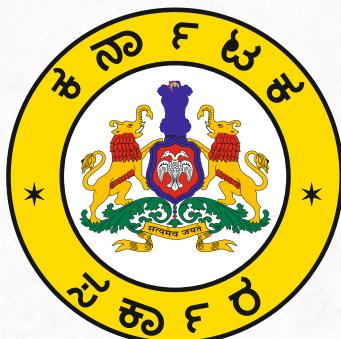

**KARNATAKA
MARITIME
DEVELOPMENT
POLICY - 2024**

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲಸಾರಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನೀತಿ-2024

KARNATAKA MARITIME DEVELOPMENT POLICY - 2024

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
ಬಂದರು ಮತ್ತು ಒಳನಾಡು
ಜಲಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ
ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲಸಾರಿಗೆ ಮಂಡಳಿ

Government of Karnataka
Infrastructure Development
Ports & Inland
Waterways Department
Karnataka Maritime Board

1. ಈರು ಶಿಳಿಂದರೆ

ಈ ನಿರ್ಣಯನ್ನು 'ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲನಾಲಗೆ ಅಭವ್ಯಧಿ ನಿರ್ತಿ-2024' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ

2. ಹಿಂಬಿಕೆ

2.1 ಹಿಂಬಿಕೆ

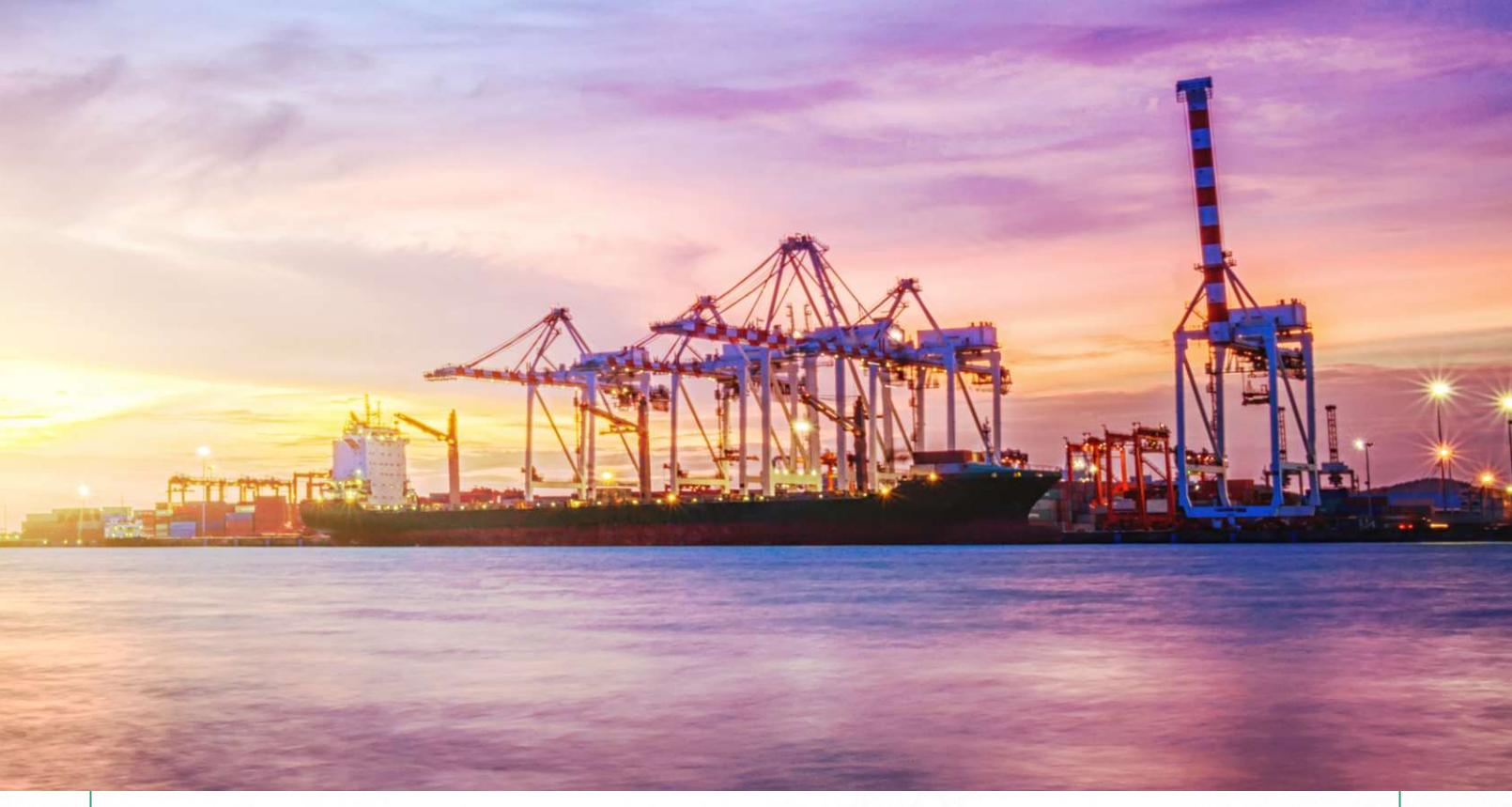
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು 320 ಕೀ.ಮೀ. ಕರಾವಳಿ ತೀರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೃಹತ್ತಾ ಹಾದೂ ಹಳಮೂರು ಕಿರು ಬಂದರುಗಳಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕಿರು ಬಂದರುಗಳು ವಾರ್ಷಿಕ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಖಾಲಿಯನ್ನು ಮೇಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ (MMT) ನರಕುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ 90% ಉತ್ತರ ಅಧಿಕ ನರಕನ್ನು ಕಾರ್ವಾರ ಬಂದಲನ್ನಿಂದೀ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಲನಾಲಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಇನ್ವಿಟ್‌ನುಂಬು ನುಢಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ನಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಕ ಅಭವ್ಯಧಿಗೆ ಜಲನಾಲಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಅಭವ್ಯಧಿಪತ್ರಕನುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಭವ್ಯಧಿ ಹೊಂದಿದೆ ಹಾದೂ ಸಮರ್ಥ ಬಂದರು ಸೌಕರ್ಯ, ವಾಹಾರ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬೀಕರವಣಿಗೆ ನೆರವಾಗುವ ಮೂಲಕ ಒಕ್ಕನೆ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಸ್ವಾಧಾರಕ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದರ ಜೋತೆಗೆ, ಜಲನಾಲಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೆಲ್ಲ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ವಿಎನ್‌ಗಾಲಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಕೂಡ ಸ್ವಯಂ ಭಾಗವಾಗಿರುವುದಲಂದ ಜಲನಾಲಗೆಯಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿತವಾದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ವಿಎನ್‌ಗಾಲಕೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳು ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದ ನಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಕ ಅಭವ್ಯಧಿಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ. ಜಲನಾಲಗೆ ಪ್ರೇಲತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಹಾದೂ ವಿಎನ್‌ಗಾಲಕೆ ಸಂಬಂಧ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಯೋಜಿತ ಅಭವ್ಯಧಿಯ ಮೂಲಕ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನುಢಾರಣೆ ತರಲು ನಾದ್ಯಾದಿ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರುಗಳು, ಜಲನಾಲಗೆ ಪ್ರೇಲತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ವಿಎನ್‌ಗಾಲಕೆ, ಜಲನಾಲಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉತ್ಪಾದನೆಗಳು, ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ನರಕು ನಾದಣಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನುಸ್ಥಿರ ಅಭವ್ಯಧಿಯ ಮೂಲಕ ಉದ್ರೋಧಾವಕಾಶಗಳ ಸ್ಥಿರಿಕೆ, ಕೌಶಲ್ಯಾಭವ್ಯಧಿ, ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿನುವ ಜನಸಮುದಾಯಗಳ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಕೆ ಹಾದೂ ಪ್ರದೇಶದ ಅರ್ಥಕತೆಯ ವ್ಯಾಲ್ವರ್ಡನೆ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

2.2. ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲನಾಲಗೆ ಮಂಡಳ

ಮೇಲನ್ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಾಧಿನಲ್ಲಿ 2018ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲನಾಲಗೆ ಮಂಡಳದಿನ್ನು (ಕೆ.ಎಂ.ಜಿ.) ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕಿರು ಬಂದರುಗಳ ಅಭವ್ಯಧಿ ಹಾದೂ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಒಳನಾಡು ಜಲಮಾರ್ಗಗಳ ಅಭವ್ಯಧಿ ಹಾದೂ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭವ್ಯಧಿಯ ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನರಕು ನಾದಣಿ ಬಂದರುಗಳ ಅಭವ್ಯಧಿ, ನರಕು ನಾದಣಿ ಜಾರ್ವಿಸಿಂಗ್‌ಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಒಂಟಾರೆ ನರಕು ನಾದಣಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭವ್ಯಧಿ, ಬಂದರು ಆಧಾರತ ಉತ್ಪಾದನೆಗಳ ಅಭವ್ಯಧಿ ಹಾದೂ ಜಲನಾಲಗೆ ಪ್ರೇಲತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ವಿಎನ್‌ಗಾಲಕೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭವ್ಯಧಿಗೆ ಉತ್ತೀರ್ಣ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದ ಸಮರ್ಪ ಜಲನಾಲಗೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಅಭವ್ಯಧಿಪತ್ರಕನುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲನಾಲಗೆ ಮಂಡಳ ಕೈಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

2.3. ಜಲನಾಲಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನೀತಿಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು

ಪ್ರಸ್ತುತ ‘ಕನಾಡಕ ಕಿರು ಬಂದರುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನೀತಿ-2014,’ ಕನಾಡಕದ ಕರಾವಣಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಬಂದರು ಹಾಗೂ ನರಕು ನಾಗಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ದಂಪನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದೆ. ಕನಾಡಕ ಜಲನಾಲಗೆ ಮಂಡಳ (ಕೆ.ಎಂ.ಜಿ.) ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಮೂಲಕ ಈಗಾಗಿ ಹೊಸ ನೀತಿಯು ಜಲನಾಲಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮೂಲಕ ಸುಸ್ಥಿರ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಪ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

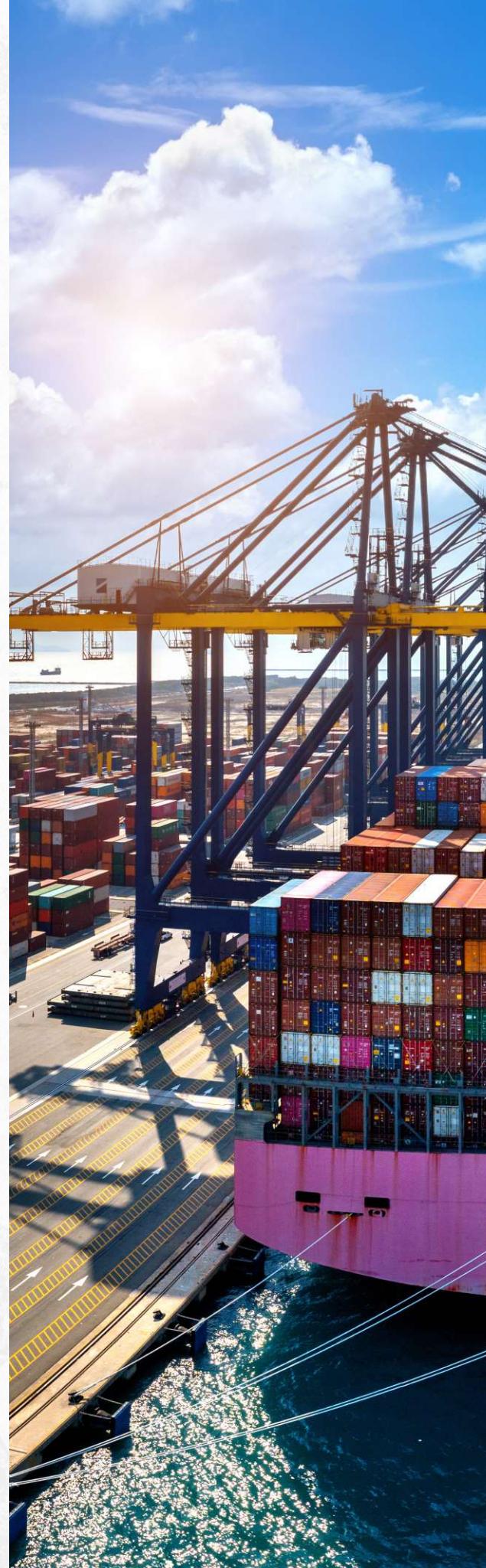
ಈ ನೀತಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಹಾಗಿವೆ:

- ಜಲನಾಲಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಮರ್ಪ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೂಲಕ ಭಾರತದ ದೇಶೀಯ ಹಾಗೂ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರಿಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಹಾಲನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- ಸಮುದ್ರ ಜಲನಾಲಗೆ ಮತ್ತು ಒಳನಾಡು ಜಲನಾಲಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವೆಜಿಸಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೊರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಸಮರ್ಪಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗ್ಗಿಸುವುದು.
- ಸಮುದ್ರ ಜಲನಾಲಗೆ ಮತ್ತು ಒಳನಾಡು ಜಲನಾಲಗೆ ಪೂಲಾಲಸೌಕರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಸಹಕಾರತ್ವವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಸಮರ್ಪವಾದ ಬಂದರು ಹಾಗೂ ಬಂದರು-ಸಂಬಂಧಿಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ನೀರೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕನಾಡಕ ಮತ್ತು ನೀರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತರುವ ಸಂಜಾರ ದಟ್ಟಣೆಯನ್ನು ತೆಗ್ಗಿಸುವುದು.
- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಬಂದರು, ಹಿನ್ನೆಲೆ ಹಾಗೂ ತತ್ತ್ವಂಬಂಧಿಸಿರುವ ಸರ್ಬರಾಜು ಪೂಲಾಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಲನಾಲಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಏಕರವಾಕ್ಕಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತೆಗ್ಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವಶ್ಯಕ ಅನುಮತಿ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.
- ಜಲನಾಲಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಂಡವಾಳ ಹೊರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದ ಕರಾವಣಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಹಾಗೂ ವಿವಕ್ಷಿಸಿದಾಗುವ ಹಾಸಿರೆಗಳನ್ನು ಮರಿಷ ಸುಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಯಾರಿಸಿ ನಾಮಧ್ಯಾವನ್ನು ನುಢಾಲನುವುದು.

3. ವ್ಯಾಪಾರಾನಗಳು

(ಈ ನಿರ್ಣಯ ಸೀಮಿತವಾಗಿ, ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬೇರೆ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)

- ‘ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೆ’ ಅಂದರೆ ಬಂದರು ದ್ವಾರಾ ರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾಲಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ‘ಬಿತ್ತಂಗ ಡ್ರೂನ್’ ಅಂದರೆ ಹಡಗು ಕಡ್ಡಿ (ಬಂದಲನ್ನು ಹಡಗು ಸಿಲ್ಲುವ ರೀಪುಗಳ ಬ್ರೋಡ್‌ಬ್ರೇಡ್‌ನ್ನು) ಬಿಂಬಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ‘ಬ್ರೌನ್‌ಹಿಲ್ಡ್ ಡೆವೆಲ್ಪ್ಮೆಂಟ್’ ಅಂದರೆ ಉದ್ದಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಜಲನಾಲಗೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ನಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು.
- ‘ಕ್ರಾಸ್‌ವ್ಯಾರ್ ಕಾರ್ಬೋನ್’ ಅಂದರೆ ಬಂದರು ಬಂಧಿತ ಸರ್ಕು, ಬಂಧಿತ ಜೆಟ್ ಬಿಂಬಿಗೆಂದೆ ಮುಂಳಾಲರುವ ಸಿಲಿಂಫ್ ಸರ್ಕು.
- ‘ಕ್ರಾಸ್‌ವ್ಯಾರ್ ಜೆಟ್’ ಅಂದರೆ ಬಿಂಬಿಂಜಾವಾ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಸರ್ಕನ್ನು ಸಿವಂಹಣಿ ಮಾಡಲು ಖಾಸಗಿ ಉದ್ದೇಶಿತ ಬಿಂಬಿಸುವ ಹಡಗು ಕಡ್ಡಿ.
- ‘ಕ್ರಾಸ್‌ವ್ಯಾರ್ ಪ್ರೋಎಟ್’ ಅಂದರೆ ಕ್ರಾಸ್‌ವ್ಯಾರ್ ಕಾರ್ಬೋನ್‌ವನ್ನು ಸಿವಂಹಣಿ ಮಾಡಲು ಖಾಸಗಿ ಉದ್ದೇಶಿತ ನಿರ್ಮಾಣ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವುದು.
- ‘ಕ್ರೋಸ್‌ಬ್ರೆಂಕ್ ತಿಫಿಂಗ್’ ಅಂದರೆ ಒಂದೇ ದೇಶದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಂದರುಗಳ ನಡುವೆ ಹಡಗುಗಳ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕು ನಾಗೆಣಿ ಮಾಡುವುದು.
- ‘ವಾಣಿಜ್ಯ ಬಂದರು’ ಅಂದರೆ ಸಿಲಿಂಫ್ ಸರ್ಕು ಕ್ರಾಸ್‌ವ್ಯಾರ್ ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯವರ ಸರ್ಕು ನೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಲಭಿತಯ ಸರ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಿವಂಹಣಿ ಮಾಡುವ ಬಂದರು.
- ‘ಕ್ರಾಸ್‌ಬ್ರೆಂಕ್ ಅರ್ಗಮೆಂಟ್’ ಅಂದರೆ ಕನಾಡಕ ಜಲನಾಲಗೆ ಮಂಡಳ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಅಭವ್ಯಾಸಿಗಾರರ ನಡುವೆ ಘರತ್ವ ಮತ್ತು ಸಿಯಮರ್ಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಲಂಬಾಯಿತ ಒಪ್ಪಂದ.
- ‘ಡಾಕ್ಟ್’ ಅಂದರೆ ಬಂದರು ಅಥವಾ ನಾಂತರ ನಾಂತರ ನಾಂತರ ನಾಗೆಣಿ ಮಾಡುವ ಬಂದರು.
- ‘ನಕಾರ’ ಅಂದರೆ ಕನಾಡಕ ಸರ್ಕಾರ.
- ‘ಆರ್ನೋಫಿಲ್ಡ್ ಡೆವಲ್ಪ್ಮೆಂಟ್’ ಅಂದರೆ ಈ ಹಿಂದಿನ ಅಭವ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಜಲನಾಲಗೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಅಭವ್ಯಾಸಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು.
- ‘ಒಳನಾಡು’ ಅಂದರೆ ಬಂದಲಗೆ ಸರ್ಕುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಒಳನಾಡನ ಭೌರೋಜಿಕ ಪ್ರದೇಶ.
- ‘ಜೆಟ್’ ಅಂದರೆ ಪ್ರಯಾಂಕರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕನ್ನು ನೋಕೆಂಳಿದ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಬರಲು ಖಾಸಗಿ ನೋಕೆಗೆ ಹತ್ತಿನಲ್ಲ ಸಮುದ್ರದ ಅಥವಾ ನಾಂತರ ದಡರಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೃತಕ ಕಡ್ಡಿ.
- ‘ಕನಾಡಕ ಹೊನ ಕ್ರೇಗಾಲ್ಕಾ ನಿರ್ಣಯ 2020-25’ ಅಂದರೆ ಕನಾಡಕ ಸರ್ಕಾರಿಂದ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ರೂಪಿಸಲಿದ್ದಾಗಿ ಅಥವಾ ಪಲಷ್ಟೆಗೊಂಡ ಕ್ರೇಗಾಲ್ಕಾ ನಿರ್ಣಯ.
- ‘ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭವ್ಯಾಸಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಸುಲಭತಾದ ಕನಾಡಕ ರಾಜ್ಯ ಹಿಂಫಿ ನಿರ್ಣಯ, 2018’, ಅಂದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭವ್ಯಾಸಿ, ಬಂದರು ಮತ್ತು ಒಳನಾಡು ಜಲನಾಲಗೆ ಇಲಾಖೆ (IDB)ಯಿಂದ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ರೂಪಿಸಲಿದ್ದಾಗಿ ಅಥವಾ ಪಲಷ್ಟೆಗೊಂಡ ನಿರ್ಣಯ.
- ‘ಕನಾಡಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನಿರ್ಣಯ 2020-25’ ಅಂದರೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ರೂಪಿಸಿದ ಅಥವಾ ಪಲಷ್ಟೆಗೊಂಡ ನಿರ್ಣಯ.
- ‘ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಡ್ರೂನ್’ ಅಂದರೆ ಜಲನಾಲಗೆಂಳಿದ ಬಂದಿಂದ ಸರ್ಕಿಗೆ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- ‘ಜಲನಾಲಗೆ ಯೋಜನೆ’ ಅಂದರೆ ನೇಕ್ಕನ್ 4.1 ಅಡ ಅಭವ್ಯಾಪತ್ತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾದ ಜಲನಾಲಗೆ ಯೋಜನೆಗಳು.
- ‘ಮಾನ್ಯರ್-ಡೆವಲಪರ್’ ಅಂದರೆ ಯೋಜನೆಯ ಹ್ಲಾಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸ, ಹಣಕಾನು, ಯೋಜನೆಯ ಜಾಲ ಹಾಗೂ ಮೆಲ್ಲಿಜಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯೂ ನೇರಿದಂತೆ ನಮಗ್ರ ಯೋಜನೆಯ ಅಭವ್ಯಾಪತ್ತಿಯ ಹೊಣೆಗಾಲಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಭವ್ಯಾಪತ್ತಿ (ಡೆವಲಪರ್). ಮಾನ್ಯರ್ ಡೆವಲಪರ್ ಇಡೀ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಯೋಜನೆಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬರು ಅಥವಾ ಅನೇಕ ಉಪ ಅಭವ್ಯಾಪತ್ತಿಗಳನ್ನು (ಸಭ್ರ-ಡೆವಲಪರ್) ಗುತ್ತಿಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ‘ಹಣ್ಣ ವಿನಿಷಿಗಳು’ ಅಂದರೆ ಜಲನಾಲಗೆ ಮೂಲನೌಕರ್ಯ ಅಭವ್ಯಾಪತ್ತಿಯ ವೇಳೆ ಅಗೇದು ತೆಗೆಯುವ ಭೂಮಿ, ಮಟ್ಟ, ಮರಳ ಇತ್ಯಾದಿ.
- ‘ನೇರಿಗೆಂಧನ್ ನಲಕರಣಗಳು’ ಅಂದರೆ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಹಡಗುಗಳಿಗೆ ಇಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಗ ತೋಲನಲು ಬಳಸುವ ಬೆಂಕು, ನಲಕರಣ ಇತ್ಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ‘ಬಂದರು’ ಅಂದರೆ ಈ ನಿರ್ಮಾತಾ, ಭಾರತೀಯ ಬಂದರುಗಳ ಕಾಯ್ದೆ, 1908 (Central Act XV of 1908) ರ ನೇಕ್ಕನ್ 4ರ ಸಭ್ರ ನೇಕ್ಕನ್ (1)ರ ಕ್ಷಾಣ (e) ಅಡ ಕ್ರಾಂತಕ್ರಾಂತವು ಘೋಷಿಸಿರುವ ಕಿರು ಬಂದರುಗಳು.
- ‘ಬಂದರು ಶುಲ್ಕ’ ಅಂದರೆ ಬಂದರಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಸರಕು ನಾಗಣ್ಯ ನೌಕೆಯ ಒಟ್ಟು ತೂಕದ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸುವ ಶುಲ್ಕ.
- ‘ಪ್ರೋಟ್ರ್ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಲೂಸಿವಿಟಿ ಹೊಂನ್’ ಅಂದರೆ ಹೊನ್ ಬಂದರು ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನ್ಯಾಕ್ಟಿಬಿಲಿಟಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದೂರದ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಇಂತಹುದೇ ಸರಕು ನಿರ್ವಹಣೆ ನೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣೀತಿಸಿರುವ ಪ್ರಾಯ.
- ‘ಬಂದರು ನಿರ್ವಹಣೆ’ ಅಂದರೆ ಬಂದರಿನ ಅಭವ್ಯಾಪತ್ತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಅಥವಾ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬಂದರಿನ ಅಭವ್ಯಾಪತ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿ / ನಿರ್ಮಾಣ / ಕಂಪನಿ / ಅವರ ಅಭಿಕೃತ ಏಜೆನ್ಸಿ.
- ‘ಬಂದರು ಬಳಕೆದಾರರು’ ಅಂದರೆ ಬಂದರಿನ ನೇರಿಗೆಗಳನ್ನು ಬಳಕೆಹೊಳ್ಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಸಮೂಹ ಅಥವಾ ಕಂಪನಿ ಅಥವಾ ಅವರ ಅಭಿಕೃತ ಏಜೆನ್ಸಿ.
- ‘ತೀರ್ (quay)’ ಅಂದರೆ ಬಂದರಿನೊಳಗೆ ಹಡಗಿಗೆ ಸರಕೆಗಳನ್ನು ಹೇರುವ ಮತ್ತು ನೌಕೆಯಿಂದ ಸರಕೆಗಳನ್ನು ವಿಜಿಸುವ ಸ್ಥಳ (ಆರ್ಕ್).
- ‘ರೋ-ರೋ ನವೀನ್’ ಅಂದರೆ ಹಡಗಿನಿಂದ ಅಥವಾ ಹಡಗಿಗೆ ಸರಕೆಗಳನ್ನು ನಾಣಿಯಿಲ್ಲವಾಗಿ ಮೂಲಕ ರಾಂಪ್ ಮೇಲೆ ನಾಣಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.
- ‘ಶೈಕ್ಷಿಕ್ಯಾಲ್ ಆಫ್ ರೆಂಟ್’ ಅಂದರೆ ಬಂದರು ಶುಲ್ಕ, ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಿಕ್ ಶುಲ್ಕ, ಲೈನ್ ಶುಲ್ಕ, ಟ್ರೈಂಡ್ ಬಾಕಿಗೆ, ಲೈಡ್ ಬಾಕಿಗೆ, ವಾಟರ್‌ಪ್ರಂಟ್ ಶುಲ್ಕಗಳು, ವಾಹನ ಪ್ರವೇಶ ಶುಲ್ಕ, ವೆಿಜ್ಞಾ ಶುಲ್ಕಗಳು, ಬಾಕಿಗೆ ಶುಲ್ಕಗಳು, ಬಂಕಲಂಗ್ ಶುಲ್ಕಗಳು, ಪ್ರೈಲಟೆಂಜ್ ಶುಲ್ಕಗಳು, ಬಿಲಂಗ್ ಶುಲ್ಕಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಲಂತಿಯ ಶುಲ್ಕಗಳು. ಇವುಗಳನ್ನು ಯಾವ ದರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂದು ‘ಕ್ರಾಂತಕ್ರಾಂತ ಬಂದರುಗಳ ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಿಕ್ ಫೀಲನ್’ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿರಿ.
- ‘ಶೈಕ್ಷಿಕ್ ಡ್ರೈನ್’ ಅಂದರೆ ಹಡಗಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಸರಕಿನ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸುವ ಶುಲ್ಕ.
- ‘ಶಿಹ್ರ ಯಾಡ್‌ಗಳು’ ಅಂದರೆ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಡಗು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ / ಲಪೆಲ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳ.
- ‘ಹಾಣಿಸಿಟ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳು’ ಅಂದರೆ ಖಾನೆ ನಕ್ಖಾರಿತ್ತುಕ್ಕೂರು ಕ್ರಾಂತಕ್ರಾಂತ ಜಲನಾಲಗೆ ಮಂಡಳ ಮೂಲಕ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಜಲನಾಲಗೆ ಅಭವ್ಯಾಪತ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಣೆಗಳು.
- ‘ಅನ್‌ಹಾಣಿಸಿಟ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳು’ ಅಂದರೆ ಖಾನೆ ನಕ್ಖಾರಿತ್ತುಕ್ಕೂರು ಕ್ರಾಂತಕ್ರಾಂತ ಪಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಖಾನೆ ಉದ್ದ್ಯಮ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಜಲನಾಲಗೆ ಅಭವ್ಯಾಪತ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಣೆಗಳು.
- ‘ವಾಟರ್ ಪ್ರಂಟ್’ ಅಂದರೆ ಬಂದರಿನ ಎದುರು ಇರುವ ಜಲನಿರ್ಮಾಣ

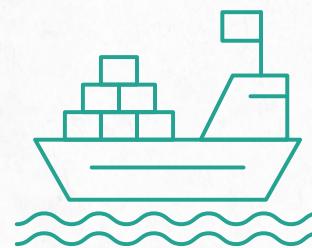
4. ಜಲನಾಲಿಗೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಂಗತಿ ಸಮರ್ಗ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಲನಾಲಿಗೆ ಅಜವ್ಯವಹಿಯು ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕರಾವಳಿ, ಒಕ್ಕನಾಡು ಜಲಮಾರ್ಗ ಅಥವಾ ಜಲನಾಲಿಗೆ ಮಂಡಳಿಯ ಮೂಲಕ ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಲ್ಲ ದುರುತ್ತಿಸಲಾಗಿರುವ ಈ ಕೆಳರಿನ 6 ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಜಲನಾಲಿಗೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಂಗತಿನ್ನು ಅಜವ್ಯವಹಿಪಡಿಸಲು ಕಾನಾಡಕ ಜಲನಾಲಿಗೆ ಪ್ರಾಂತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಿದೆ:

1. ಬಂದರು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಂಗತಿ ಅಜವ್ಯವಹಿ ಅಥವಾ ಉನ್ನತೀಕರಣ
2. ಬಂದರು ಆಧಾಲತ ದಾಸ್ತಾನು ಮತ್ತು ವಿತರಣೆ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ನರತ್ವ ನಾರಣೆ ಪ್ರವರ್ತನೆ
3. ಉಜ್ಜಿಕ್ಕೊ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಂಗತಿ ಅಜವ್ಯವಹಿ
4. ಬಂದರು ಆಧಾಲತ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಅಜವ್ಯವಹಿಗೆ ಉತ್ತೀರ್ಣ
5. ಜಲನಾಲಿಗೆ ಆಧಾಲತ ಪ್ರವಾಸೀಯಾದ್ಯಾಮ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಂ
6. ಖಿಂಮಾಲಕೆ, ಬಂದರು ಹಾಗೂ ದಾಸ್ತಾನು ಮತ್ತು ನರಣೆ ಶೀತಳೀಕರಣ ಫಟಕಗಳ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಂ ಅಜವ್ಯವಹಿ ಮೂಲಕ ಖಿಂಮಾಲಕೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಂಗತಿ ಅಜವ್ಯವಹಿ

ಕಾನಾಡಕ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯದ ಮೂರು ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಲಮೂರು ಕೀರು ಬಂದರು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಜಲನಾಲಿಗೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಂ ಅಜವ್ಯವಹಿಗಾಗಿ ದುರುತ್ತಿಸಿದೆ. ನದಿಲ ಕಿರು ಬಂದರುಗಳು ಕಾರವಾರ, ಬೇಳೆಕೆಲ್ಲ, ಕೆಂಣಿ, ತದ್ದಿ, ಹಾವಿನಕುವೆ, ಹೊನ್ನಾವರ, ಮಂತಿ, ಭಂಡ್ಯಾ, ಕುಂದಾಪರ, ಹಂಗಾರಕಟ್ಟಿ, ಮಲ್ಲೀ, ಹಡುಜಿಲಿ ಹಾಗೂ ಹಳೆ ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರುಗಳಾಗಿವೆ. ಕಾನಾಡಕವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಲಮಾರ್ಗ ಎನ್.ಡಿಬ್ಯು-4, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಲಮಾರ್ಗ ಎನ್.ಡಿಬ್ಯು-21, ಎನ್.ಡಿಬ್ಯು-41, ಎನ್.ಡಿಬ್ಯು-43, ಎನ್.ಡಿಬ್ಯು-51, ಎನ್.ಡಿಬ್ಯು-52, ಎನ್.ಡಿಬ್ಯು-67, ಎನ್.ಡಿಬ್ಯು-74, ಎನ್.ಡಿಬ್ಯು-76, ಎನ್.ಡಿಬ್ಯು-90, ಎನ್.ಡಿಬ್ಯು-104 ಮತ್ತು ಎನ್.ಡಿಬ್ಯು-105 ಸೇಲಿಂಗ್‌ತೆ 11 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಲಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

4.1 ಜಲನಾಲಗೆ ಅಭವ್ಯಧಿ ಯೋಜನೆಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲನಾಲಗೆ ಮಂಡಳಿಯ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ 13 ಕಿರು ಬಂದರುಗಳ ಅಭವ್ಯಧಿ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟನಾಡು ಜಲನಾಲಗೆ ಅಥವಾ ಮಂಡಳಿಯ ಮೂಲಕ ನುರುತ್ವಸ್ಥಿತಿಯ ಇತರೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮೂಲನೌಕರು ಅಭವ್ಯಧಿ ಯೋಜನೆ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಜೀಂತನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲನಾಲಗೆ ಮಂಡಳಿಯ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವರದಾರ್ಶಿಕೆ ಜಲನಾಲಗೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ:

4.1.1. ವರದ-ಎ: ಬಂದರು ಅಭವ್ಯಧಿ ಯೋಜನೆಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಟ್ಟನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಲಭ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಅಭವ್ಯಧಿ ಹೊಂದಿದ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಿರು ಬಂದರುಗಳ ಮೂಲನೌಕರು ಅಭವ್ಯಧಿ ನಮುವಣಕರಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಲಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ನಮುವಣಕರಾಗಿ ತಲುಪಲು ನಾಳ್ಕಾರಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಬಂದರು ಮೂಲನೌಕರು ಅಭವ್ಯಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲನಾಲಗೆ ಮಂಡಳಿ ಹೊಂದಿದೆ:

- ಲ್ರಿಂಫೋಫಿಲ್ಡ್ ಬಂದರುಗಳು:** ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲನಾಲಗೆ ಮಂಡಳಿಯ ಬಂದರುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾದೊಂದ ಮಾಲೆಕರುಗೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ನರಕು ನಾಗರಿಕ ಜಪಣಕೆಗಳ ನಿವಾಕಣೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ನಾವಜಾಂಕಿ ಖಾಸಗಿ ನಹಬಾಲತ್ವ (ಹಿಹಿ) ಮಾಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದರುಗಳ ಅಭವ್ಯಧಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಕರಾವಳಿಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೂ ಕಿರು ಲ್ರಿಂಫೋಫಿಲ್ಡ್ ಬಂದರುಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿ ನಹಬಾಲತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಭವ್ಯಧಿಪಡಿಸುವ ನುರಾಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಒಷ್ಣಾರ್ಥಿ ಉಜ್ಜಿಂಫ್ಸ್ ಮತ್ತು ನರಕು ನಾಗರಿಕ ಮೂಲನೌಕರುಗಳನ್ನು ನುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ ನುರಾಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಕಾರ್ಫ್ರಿವ್ ಬಂದರುಗಳು:** ನಿರಿಂಜ್ಞ ನರಕು ನಿವಾಹಿಸುವ ಪ್ರವರ್ತಕರು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅವರ ಅರ್ತ್ಯಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಪೂರ್ವೀನಲು ಕಾರ್ಫ್ರಿವ್ ಕಾದೊಂದವನ್ನು ನಿವಾಹಣೆ ಮಾಡಲು ಕಾರ್ಫ್ರಿವ್ ಬಂದರುಗಳನ್ನು ನಾಳ್ಕಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

- ಕಾರ್ಫ್ರಿವ್ ಬಂದರುಗಳು:** ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲನಾಲಗೆ ಮಂಡಳಿಯ ಮಾಸ್ಟರ್ ಡೆವಲಪರ್ ಆಗಿರುವ ಬಂದರುಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಓ/ಬಿಆರ್ ಗಳನ್ನು ನಾಳ್ಕಾರಿಸುವ ಮೂಲಕ ನಿರಿಂಜ್ಞ ನರಕು ನಿವಾಹಿಸುವ ಪ್ರವರ್ತಕರ ಕಾರ್ಫ್ರಿವ್ ಕಾದೊಂದ ನಿವಾಹಣೆ ಮಾಡಲು ನೆರವು ನೀಡುವುದು. ಈ ಮೂಲಕ ನಿರಿಂಜ್ಞ ಪ್ರವರ್ತಕರ (ನಿರ್ಕಾರ ಏಜೆನ್ಸಿ, ಹಿವಾಯಿ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ಉದ್ದೇಶ) ಜಲನಾಲಗೆ ನೇರವಾಗಿ ನೋಕರುಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀಡುವುದು.
- ಕಿರುಬಂದರುಗಳ ಖಾಸಗಿ ಬಂದರುಗಳು:** ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲನಾಲಗೆ ಮಂಡಳಿಯ ಮಾಸ್ಟರ್ ಡೆವಲಪರ್ ಆಗಿರುವ ಬಂದರುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಿಂಜ್ಞ ಪ್ರವರ್ತಕರು ಅಥವಾ ಆಪ್ಲೆಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಅವರ ವಾಣಿಜ್ಯ ನರಕನ್ನು ನಿವಾಹಣೆ ಮಾಡಲು ಜಿಓ/ಬಿಆರ್ ಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.

4.1.2 ವರ್ಗ-ಒ: ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭವ್ಯಧಿ ಯೋಜನೆಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕದ 320 ಕಿ.ಮೀ. ಉದ್ದೇಶ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ನುಂದರೆವಾದ ಬಳಬಂಡೆಗಳು, ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕ ನರಗಳು, ಹಣ್ಣಿನ ಷಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಜುಗಳ ಸೆರಿನಿಷ್ಟ್ಲರ್‌ವ ತಾಣದ ಅಭವ್ಯಧಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಅಭವ್ಯಧಿಗೆ ವಿಪುಲ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ಈ ಸ್ಥಳದ ಮಲಿನಾರ್ಥಕ ಅಭವ್ಯಧಿ/ ಕ್ರಿಕ್ತಿನ ಓಟಿನಲ್ಲ, ಬಂದರು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ಹೊನ್‌ಬೋಯ್‌, ಲವರ್‌ ಕ್ರಿಕ್ತಿನ ಇತ್ಯಾದಿ Premium (ಉತ್ತಮವಾದ) ನೌಕರುಗಳನ್ನು ಅಭವ್ಯಧಿಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕೆ ಇರುವ ಜಿಲ್ಲಾಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಒಳಿನ ಜಿಲ್ಲಾಗಳ ಮೂಲನೌಕರುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮೂಲನೌಕರುಗಳನ್ನು ಅಭವ್ಯಧಿಪಡಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಳ ಕೈಗೆತ್ತಿರುಹುದಾರಿದೆ.

1. ಮರಿಂನಾರ್ಥ / ಕ್ರಿಕ್ತಿ ಓಟಿನಲ್ಲಿಗಳು: ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಲವಾರು ಪ್ರವಾಸಿ ಅಕರ್ಡಣೀಯ ತಾಣದ ಅಭವ್ಯಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಕ್ತಿನ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದನ್ನು ಅಭವ್ಯಧಿಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಕ್ತಿ ಓಟಿನಲ್ಲ ಮಾರುಕಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದನ್ನು ಅಭವ್ಯಧಿಪಡಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
2. ಲವರ್ ಕ್ರಿಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಹೊನ್‌ಬೋಯ್‌ಗಳು: ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಾವೇಲ್, ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ತುಂಬಭದ್ರ ನೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಹಳವಾರು ನುಂದರೆ ನರಗಳಿವೆ. ಅಣ್ಣಿ ನೆಬ್ಲ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭವ್ಯಧಿ ಮತ್ತು ಹೊನ್‌ಬೋಯ್ ನೌಕರುಗಳ ಘಾರಂಭಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ಈ ಘಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಲವರ್ ಕ್ರಿಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಹೊನ್‌ಬೋಯ್ ಅಪರ್‌ಎಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅಕರ್ಡಣಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮೂಲನೌಕರುಗಳ ಅಭವ್ಯಧಿಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಳ ಹೊಂದಿದೆ.
3. ಜಿಂಬ್‌ಪ್ರಂಟ್ ಮತ್ತು ಲವರ್‌ಪ್ರಂಟ್ ಅಭವ್ಯಧಿ: ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜಿಂಬ್‌ಪ್ರಂಟ್ ಮತ್ತು ಲವರ್‌ಪ್ರಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅಭವ್ಯಧಿ ಪಡಿಸುವುದಲಂದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ಉದ್ಯೋಗ ಸ್ಥಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೂಲನೌಕರುಗಳ ಅಭವ್ಯಧಿಗೆ ಉತ್ತೇಜಿಸಿ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕ ಅಭವ್ಯಧಿಗೆ ಉತ್ತೇಜಿಸಿದೆ. ಈ ಘಟನೆ ಅಭವ್ಯಧಿಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಅಭವ್ಯಧಿಪಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಮನರಂಜನಾ ಘಟನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸುರಕ್ಷಿತ ಜಿಲ್ಲಾಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಭವ್ಯಧಿಗಳ ಪ್ರಾರಂಭವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ನಬಿ ಹಳವಾರು ನೂಕ್ಕಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

4. ಕರಾವಳಿ ರೆನೊಟ್ರೆಗಳು ಮತ್ತು ಮನರಂಜನಾ ಹಾಕ್ಟ್‌ಗಳು: ಕರ್ನಾಟಕದ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಜನಪ್ರಿಯ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಾಗಿವೆ. ಅಣ್ಣಿ ಜಿಲ್ಲಾ ರೆನೊಟ್ರೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿ ಅರ್ಮಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್‌ಗಳು ಗ್ರಾಮದಿಂದಿಗೆ ಪ್ರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಮತ್ತು ಏಫಾರಾಬು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಾಡ್ಯವಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಶೀಲಮಂತ್ರ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಅಕರ್ಡಣಿಸಿ ಸ್ಥಳೀಯ ನಮ್ಮದಾಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದಾರಿದೆ.
5. ವಾಟರ್ ಫ್ರೆಂಡ್‌ಶ್ರೋಮ್‌ಗಳು: ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಿಧ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಾಹ ನಿರ್ಮಾಣಗಳ ನ್ಯಾಯ ವಾಟರ್ ಫ್ರೆಂಡ್‌ಶ್ರೋಮ್‌ಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸೆರಿಲ್ ವಾಟರ್ ಫ್ರೆಂಡ್‌ಶ್ರೋಮ್‌ಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಯಂತ ನಾಲಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ತುಲು ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಕಡೆಗೆಲನುವುದು ಮೂಲನೌಕರುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷಿಟ್ಟು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜನಪ್ರಿಯ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು ಇರುವುದಲಂದ ವಾಟರ್ ಫ್ರೆಂಡ್‌ಶ್ರೋಮ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರುಗಳಿಗೆ ದೂರದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಂತರ ಕಳ್ಳಿಸಿದರೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜಿಸಿದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲಾಗಳಲ್ಲಿ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಭವ್ಯಧಿಪಡಿಸಲು ವಾಟರ್ ಫ್ರೆಂಡ್‌ಶ್ರೋಮ್‌ಗಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಳ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದೆ. ಅಂತಹ ಪ್ರವರ್ತಕಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮೂಲನೌಕರು ಮತ್ತು ಲಾಜಸ್ಟಿಕ್‌ಸ್ಟೋಕರುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ.

4.1.3. ವರ್ಗ-ಸಿ: ಖೀಮೆಗಾಲಕೆ ಅಭವ್ಯಧಿ ಯೋಜನೆಗಳು

ಖೀಮೆಗಾಲಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭವ್ಯಧಿಯ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಕ ಅಭವ್ಯಧಿ, ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸ್ಥಿರಿಸಲು ಹಾಧ್ಯವಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಳ ಕರಾವಳ ತೀರ, ನರ ಅಥವಾ ಉಪನಾಡು ಜಿಲ್ಲಾಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭವ್ಯಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೆಂಬಲ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಯೋಜನಿಯಾಗಿ ಖೀಮೆಗಾಲಕೆ ಜೀಜ್ಞಾಸು, ಬಂದರುಗಳು, ಕಿಸ್ತಿರು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭವ್ಯಧಿ ಇತ್ಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಶೀಘ್ರಾತ್ಮಕ ಫಟಕಗಳ ನಾಡಿನ್ನೇ, ಉಗ್ರಾಣ, ಹಾಕಿಂಗ್‌ ಯಾಡ್‌ಗಳ ಇತ್ಯಾಗಿ ಲಾಜ್ಞಿಕ್‌ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಖೀಮೆಗಾಲಕೆ ಅಭವ್ಯಧಿ ಪ್ರಯೋಜನಿಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಾಡಿನ್ನೇ. ಖೀಮೆಗಾಲಕೆ ಇಲಾಖೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಖೀಮೆಗಾಲಕೆ ಅಭವ್ಯಧಿ ಸಿಗಮ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖೀಮೆಗಾಲಕೆ ಅಭವ್ಯಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ನಕೆಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾಗಳೆ ಮಂಡಳಿಯ ಖೀಮೆಗಾಲಕೆ ಮತ್ತು ತತ್ವಂಬಂಧಿಸಿರುವ ಜೀವಪಣಿಗೆಗಾಗಿ ರಷ್ಟು ಆಧಾರತ ಖೀಮೆ ನಂಷ್ಟರಣ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಹಾಗೂ ಖೀಮೆಗಾಲಕೆ ಕಳ್ಣರ್ಗಳನ್ನು ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ನಾಫಿಸಲು ಪ್ರಯೋಜನಿಯಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಾಗಿ.

1. **ಖೀಮೆಗಾಲಕೆ ಬಂದರುಗಳು, ಖೀಮೆಗಾಲಕೆ ಜೀಜ್ಞಾಸುಗಳು ಹಾಗೂ ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳು:** ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಭವ್ಯಧಿಯಲ್ಲಿ ಖೀಮೆಗಾಲಕೆ ಬಂದರುಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಹಾತ್ವಪಣಿಸುತ್ತವೆ. ಖೀಮೆಗಾಲಕೆ ಬಂದರುಗಳು ಬಿಧಿ ಖೀಮೆಗಾಲಕೆ ಅಭವ್ಯಧಿ ಜೀವಪಣಿಗಳಾದ ಫಿಶ್ ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್, ಸಿಡ್ಹಣಿ, ನಂಷ್ಟರಣ ಹಾಗೂ ದಾಣ್ಣಾನು ಸೌಕರ್ಯ, ಮುಂತಾದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಅವು ಖೀಮೆಗಾಲಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ನುಸ್ತಿರ ಅಭವ್ಯಧಿಗೆ ಅರ್ಥವಾದ ಖೀಮೆಗಾಲಕೆ ದೊಳಿಗಳ ಲಾಂಛನ ಮತ್ತು ಸಿಡ್ಹಣಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಅವು ಖೀಮೆಗಾಲಕೆ ದೊಳಿಗಳಿಗೆ ನುರ್ಕಿತ ಹಾಗೂ ನುಭವ್ರ ಅಳಿಯ (ಲೆಂಬ್ರೂ) ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳಿಗೆ ಇರುಗಾಗ ಮತ್ತು ನಮುದ್ರದ ಹೊಮೊನ ಪ್ರೈಪಲ್ಟ್‌ಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಖೀಮೆಗಾಲಕೆ ನಂಷ್ಟರಣ ಮತ್ತು ಅವರ ಉಪಕರಣಗಳಿಗೆ ನುರ್ಕಣೆ ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ.
2. **ಖೀಮೆ ನಂಷ್ಟರಣ ಕೇಂದ್ರಗಳು:** ಕರ್ನಾಟಕದ ಕರಾವಳ ಜಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನುಮಾರು 45 ಖೀಮೆ ನಂಷ್ಟರಣ ಕೇಂದ್ರಗಳಿವೆ. ಅಧುಸಿಕ ಖೀಮೆ ನಂಷ್ಟರಣ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಖೀಮೆ ವ್ಯಾಧಿವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಿಸುವ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಖೀಮೆಗಾಲಕೆಗೆ ಬರುವ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಲಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಖೀಮೆಗಾಲಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭವ್ಯಧಿಗೆ ನೆರ್ವಾಗುತ್ತವೆ.

3. **ಪೂರ್ವ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ:** ಖೀಮೆಗಾಲಕೆಗೆ ಅರ್ಥವಾದ ಪೂರ್ವ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳಾದ ಶೀಘ್ರಾತ್ಮಕ ಫಟಕಗಳು, ಉಗ್ರಾಣಗಳು, ಹಾಕಿಂಗ್ ಯಾಡ್ ಮಂತಾದಪ್ರಗಳನ್ನು ಅಭವ್ಯಧಿಪಡಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಳಿಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಖೀಮೆಗಾಲಕೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ನೆರ್ವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಖೀಮೆಗಾಲಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ರಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಅರ್ಥವಾದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳಾದ ಪ್ರಾವ್ ನಂಷ್ಟರಣ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಖೀಮೆ ದಾಣ್ಣಾನು ಫಟಕಗಳು, ಸ್ವತಂತ್ರ ಶೀಘ್ರಾತ್ಮಕ ಫಟಕಗಳ ಹಾಗೂ ಬಿನ್ ಹ್ಲಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ನಾಫಿಸಲು ಕರಾವಳ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಇನ್ವಿಟ್‌ ಅಭವ್ಯಧಿಪಡಿಸಲು/ಪೀಲ್ಲಿಜ್‌ಗೆಿಲನಲ್ಲಿ ನಾವಂಜಿಸಿಕ ವಾಸರ ನಕೆಭಾರಿತ (ಪಿಂಚಿ) ಮಾದಲಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನೇರಿಸಲು ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ.

4.1.4. ವರ್ಗ-ಇ: ಜೈದ್ಯೋಲಿಕ ಅಭವ್ಯಾಸಿ ಯೋಜನೆಗಳು

ಜೈದ್ಯೋಲಿಕ ಅಭವ್ಯಾಸಿ ಮತ್ತು ಬಂದರುಗಳ ಅಭವ್ಯಾಸಿಯ ನಡುವೆ ನೇರ ನಂಬಂಧಿಸ್ತು, ಇವುಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಪೂರ್ತಕಾರಣ ನಾಗಿದರೆ, ನಂಜಿತ ಪಲಾಮಾರ್ಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಹೊನ ಕೈಗಾಲಕಾ ನಿಂತ 2020-25ನ್ನು ಹೊರತಂಬಿದೆ. ಸದಳ ಸಿಂಹಿಯಿಳಿ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಉಳಿಮೀರ್ಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ನೇರವು ನಿಂತುವ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮೂಲನೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಉಪಕ್ರಮಗಳು ನೇರಿಸ್ತು.

- ಹಡಗು ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಲಿಫೆಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಶಿಖರಾರ್ಥಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ: ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹಡಗು ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಹಡಗು ಲಿಫೆಲ ಉಳಿಮೀರ್ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಭೂಮಿ ನಿಂತುವುದು ಮತ್ತು ಮೂಲನೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ನೇರವು ನಿಂತುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಳ ಹೊಂದಿದೆ.
- ಬಂದರು ಅವಲಂಜತ ಕೈಗಾಲಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳು: ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಗಳಲ್ಲಿ ಅಭವ್ಯಾಸಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕರಾವಳ ಪ್ರದೇಶದ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭವ್ಯಾಸಿಯೂ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಬಂದರು ಆಧಾರತ ಕೈಗಾಲಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭವ್ಯಾಸಿಗಳೆಂದು ಮೂಲಕ ಕರಾವಳ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಕೈಗಾಲಕಾ ಅಭವ್ಯಾಸಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಳ ನೇರವಾಗಿದೆ. ಅದಲಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಲ್ಲದ ಬಂದರುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕು ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೇಳಿಸಲು ನಾಧ್ಯಾವಿದೆ. ಆಗ ಉಳಿಮೀರ್ಗಳಿಗೆ ಕರಾವಳ ಮೂಲಕ ಸರಕು ನಾಗರಿಕ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶಗಳು ಹೇಳುವುದೇ ಮತ್ತು ಅದಲಂದಾಗಿ ಸ್ವಧಾರ್ತಕತೆಯೂ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಬಂದರು ಆಧಾರತ

ಕೈಗಾಲಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯಾವಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ, ಸ್ಥಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಭವ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಂದರು ಯೋಜನೆ ಅಭವ್ಯಾಸಿಗಳ ನಮ್ಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಕೈಯೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕೆಲಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನಾಗರಿಕ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಿಳಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ದಕ್ಷಿಣ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೋತೆಮಿತಿಗ್ಗೆ ಉಳಿಮೀರ್ಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಕರಾವಳ ಆಧಾರಕ ವಲಯ (ಸಿ.ಇ.ಜಡ್) ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಿದೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಿ.ಇ.ಜಡ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪನೆಯಾಗಿದೆ.

ಬಂದರು ಆಧಾರತ ಕೈಗಾಲಕಾ ಅಭವ್ಯಾಸಿಗೆ ಗುರುತಿಸಲಾದ ಕೈಗಾಲಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಳಿನು ನೆಂಸ್ತರಿಸಿ, ನೋಡಂಜ, ವಿಜ ನೋಡಿ, ತಾಫಿ ಮುಂತಾದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಘಾರ್ಮಾಣಣ್ಣಕಲ್ಲು ಇತ್ಯಾಗಿ ನೇರಿಸ್ತು. ಉಳಿಮೀರ್ಗಳು ಇನ್ನಿತ್ತಿ ತೋಲದರೆ ಅಧಿಕಾರ ತನ್ನದೇ ನವುಳ್ಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ಇನ್ನಿತ್ತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಅಭವ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯಾವಿರುವ ಮೂಲನೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಳ ನೇರವು ನಿಂತಬಹುದಾಗಿದೆ.

4.1.5. ವರ್ಗ-ಇ: ಲಾಜಪ್ತಿಕ್ಕೆ ಮೂಲನೋಟಯ ಯೋಜನೆಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಮಂಡಿಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಂಗ್ರಹಣ / ಉಗ್ರಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಕಂಟೆನರ್ ಪ್ರಂಟ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳು (ಸೀಎಫ್‌ಎನ್‌ಗಳು), ಒಟ್ಟನಾಡು ಕಂಟೆನರ್ ಇಪ್ಪೊಲರ್‌ಗಳು (ಬಿಸಿಇಗಳು), ಟ್ಯಾಂಕ್ ಹಾರ್ಷರ್‌ಗಳು, ಸಿಮೆಂಟ್ ಸ್ಟೈಲೊಲರ್‌ಗಳು, ಉಗ್ರಾಣರ್‌ಗಳು, ಶೀಂಥಾಲೆಕರಣ ಘಟಕಗಳು ಇತ್ಯಾಗಿ ನ್ಯಾಚನ್, ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸಲು ನೇರವಾಗೆಯಾಗಿ. ಇದಲಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಬೋನ್ ಮಾರ್ಪಳದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗೆಯಾದೆ ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕು ನಾಗರಿಕೀ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸಿಗಿಸಿದೆ.

1. ಒಣ ಬಂದರುಗಳು, ಒಟ್ಟನಾಡು ಕಂಟೆನರ್ ಇಪ್ಪೊಲರ್‌ಗಳು (ಬಿ.ಸಿ.ಡಿ.) ಮತ್ತು ಕಂಟೆನರ್ ಪ್ರೈಟ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳು (ಸೀ.ಎಫ್.ಎನ್.): ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿತವಾಗಿರುವ ಕಂಟೆನರ್ ಹಾಂಗಿಂಗ್ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೀಳಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಮಂಡಿಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದೇಶೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ತೀರ್ಣ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಂಟೆನರ್ ಹಾಂಗಿಂಗ್ ಕೇಂದ್ರಗಳ ನ್ಯಾಚನ್‌ಯೊಂದು ಮೂಲಕ ಲಾಜಪ್ತಿಕ್ಕೆ ಮೂಲನೋಟಯ ರೂಪಾಂಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ನುಗ್ರಹ ಸರಕು ನಾಗರಿಕೀ ನೇರವಾಗಲು ಮತ್ತು ಸರಕು ನಾಗರಿಕೀಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಪೆಚ್ಚಿಸಿದೆ ಕಾರಣವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಘಟಕಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಒಣ ಬಂದರುಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಚನ್ ಸರಕು ನಾಗರಿಕೀ ನೇರವಾಗಲು ಮತ್ತು ಸರಕು ನಾಗರಿಕೀಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಪೆಚ್ಚಿಸಿದೆ.

2. ಬಂದರು ಆಥರಿಟ್ ಸಿಮೆಂಟ್ ಸ್ಟೈಲೊಲರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಟ್ಯಾಂಕ್ ಹಾರ್ಷರ್‌ಗಳು: ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬೀಳಿವಣಿಗೆಯಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೈಲೊಲರ್‌ಗಳ ಮತ್ತು ಟ್ಯಾಂಕ್ ಹಾರ್ಷರ್‌ಗಳಿಗೆ ಬೀಳಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಪ್ರಮಾಣದ ಅಂತರ್ರಾಜ್ಯ ಸಿಮೆಂಟ್ ನಾಗರಿಕೀ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದಾಗಿ ಬಂದರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಸ್ಟೈಲೊಲರ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ವಿತರಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಅಭವ್ಯತ್ವಪಡಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮದಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ನಾಗರಿಕೀ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಾಗರಿಕೀಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಬಂದರು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೀಳಿವಣಿಗೆಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲದೆ ಬಂದರು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೀಳಿವಣಿಗೆಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಯಾರ್ಥ ಕಾರ್ಯಗಳ ಹಾಗೂ ನಾರ್ಮಾನ್ಯಾರ್ಥ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಂಗ್ರಹಣ ಮತ್ತು ಇನ್ವಿಟರ್ ಕಜ್ಞ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನಂಗ್ರಹಣ ದಾನಾನು ಮತ್ತು ಹಾಂಗಿಂಗ್ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಈ ಅರ್ಥವನ್ನು ಪೂರ್ವೀನುವ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೈಲೊಲರ್ ಮತ್ತು ಟ್ಯಾಂಕ್ ಹಾರ್ಷರ್ ಅಭವ್ಯತ್ವದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಮಂಡಿ ಹೊಂದಿದೆ.

3. ಉಗ್ರಾಣರ್ ಮತ್ತು ಶೀಂಥಾಲೆಕರಣ ಘಟಕಗಳು: ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಕ್ವಾಲಿಟೆಟ್ ನೇರವಾಗಲು ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಲಾಜಪ್ತಿಕ್ಕೆ ಮೂಲನೋಟಯ ರೂಪಾಂಶವನ್ನು ನುಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಉಗ್ರಾಣರ್ ನ್ಯಾಚನ್ ಕಾರ್ಯಗಳ ಶೀಂಥಾಲೆಕರಣ ಕೇಂದ್ರಗಳ ನ್ಯಾಚನ್ ಸ್ಟೈಲೊಲರ್ ಮತ್ತು ಟ್ಯಾಂಕ್ ಹಾರ್ಷರ್ ಅಭವ್ಯತ್ವದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಮಂಡಿ ಹೊಂದಿದೆ.

4.1.6. ವರ್ಗ - ಎಫ್: ಬ್ಲೂಪರ್ಗಡ ಅಭವ್ಯಾಸಿ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ನಾಕಟ್ಟು ಬ್ಲೂಪರ್ಗಡವೆ. ರಾಜ್ಯವು ಅವುಗಳ ಲಾಭವನ್ನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕರಾವಳಿ ಪ್ರವಾಸೀಲಂಧ್ಯಾಮು ರಣಸಿಲಂ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಭವ್ಯಾಸಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವುದಲಂದ ಬ್ಲೂಪರ್ಗಡನ್ನು ಅಭವ್ಯಾಸಿಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೀಲಂಧ್ಯಾಮು ಮತ್ತು ಪೂರ್ವಕ ಜಾರುವಣಿಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯತ್ಮ ಸಿಲಂಪ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾಲಾಖೆ ಮಂಡಳ ಹೊಂದಿದೆ.

1. **ಬ್ಲೂಪರ್ಗಡ ಗುರುತಿನುವಿಕೆ:** ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಕರಾವಳಿ ಬ್ಲೂಪರ್ಗಡ ಹಾಗೂ ನಿಲ ಬ್ಲೂಪರ್ಗಡನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾಲಾಖೆ ಮಂಡಳ ಗುರುತಿನಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೀಲಂಧ್ಯಾಮು ಅಭವ್ಯಾಸಿ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವಕ ಜಾರುವಣಿಗಳ ನಮ್ಮೆ ಅಭವ್ಯಾಸಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಭೂಮಿ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ವಲಯ ಸಿಯಂತ್ರಣ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
2. **ಬ್ಲೂಪರ್ಗಡ ಮಾಣ್ಣರ್ ಹಾನ್:** ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬ್ಲೂಪರ್ಗಡ ನುಸ್ಥಿರ ಅಭವ್ಯಾಸಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾಲಾಖೆ ಮಂಡಳಿಯು 'ಕರ್ನಾಟಕ ಬಿಳ್ಳಿಂಡ ಮಾಣ್ಣರ್ ಹಾನ್' ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಬ್ಲೂಪರ್ಗಡಿಗೆ ನಮ್ಮೆ ವಾರ್ತಾ ಮೂಲನ್ನೇ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಭವ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಹಾಗೂ ಪೂರ್ವಕ ಜಾರುವಣಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜಿಸಿದೆ. ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೀಲಂಧ್ಯಾಮು, ಉದ್ದೇಶಿತವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳೀಯ ಹಾಗೂ ಪೂರ್ವಕ ಜಾರುವಣಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜಿಸಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾಲಾಖೆ ಮಂಡಳಿಯು ಈ ಬ್ಲೂಪರ್ಗಡಗಳ ನಂತರ ಕಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಬ್ಲೂಪರ್ಗಡ ಅಭವ್ಯಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ನಹಿಬಾಗಿ ಉತ್ತೇಜಿಸಿದೆ.

4.1.7 ವರ್ಗ-ಜಿ: ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ

ಉತ್ಪಾದನ ಸೇಲಿಂಗ್‌
ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಕಡಲಾಚಯ
ಇಂಧನ ಯೋಜನೆಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಡಲ ತೀರದಲ್ಲಿ ಪವನಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮುದ್ದದ ಅಲೋಕಿಂದ ಇಂಧನ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ನಾಕಟ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡರೆ ರಾಜ್ಯದ ಇಂಧನ ಉತ್ಪಾದನೆ ನಾಮಧ್ಯೇಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು ಹಾಗೂ ಪಳೆಯಿಕೆ (ಹಾಸಿಲ್) ಇಂಧನಗಳ ಮೇಲೆನ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಉತ್ಪಾದನೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಭವ್ಯಾಸಿಪಡಿಸುವುದಲಂದ ಉದ್ದೇಶಾವಕಾಶಗಳು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿಲಾವೆ. ಜೊತೆಗೆ, ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಗುಲಾಯನ್ನು ನಾಭಾಸಲು ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆ ನಿಲಡಲು ನಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅಂತಹವಾಗಿ ಇದು ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗುವ ದ್ವಾರಾಳಾಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಅರ್ಥಕ ಅಭವ್ಯಾಸಿ ಉತ್ಪಾದನ ನಿಲಡಳಿದೆ.

1. **ಕಡಲಾಚಯ ಹಾಗೂ ಕಡಲ ತೀರದ ಪವನಶಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತಿ:** ಕರ್ನಾಟಕದ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಲಾಚಯ (Offshore) ಮತ್ತು ಕಡಲತೀರದ (Nearshore) ಪವನಶಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತಿ ನ್ನು ನಾಫಿನಲು ನಾಕಟ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮುದ್ದದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ನಾಫಿನಲ್ಲಿ ಮೂಲಕ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಂನುವ ವೆಗಿವಾದ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸದ್ರುಷ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೂಲಕ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ವಿದ್ಯುತ್ತಕ್ಕಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವುದು ಇದರಲ್ಲಿ ನೀಲಾದಿದೆ. ಪವನಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸದ್ರುಷ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ

ಈ ಯಂತ್ರಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಹಾತೆ ವಹಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯುತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೊಡುವೇ ನೀಡಬಹುದ್ದೇ. ಅದಲಂದಾಗಿ ನಾಂತರದಾಯಿತ್ವ ಇಂಥನ್ ಮೂಲಗಳ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆ ಕಡೆಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಉತ್ಪಾದಣೆಯ ಬಂದರುಗಳ ಹೇಳೆ ಮಾಡಿಸಿದ ತಾಣಗಳಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹವನ ಯಂತ್ರಗಳ ರೆಕ್ಕೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿರೆ ರಸ್ತೆ ಹೊಗಣಕ್ಕಿಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜಲಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ನಾಗಣೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

2. ತರಂಗ ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಗಳು: ಅಲೆರ್ಜಿಂದ ಶಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅರಂಭಿಸಿದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಲಭಿಸುವ ನಮ್ಮುದ್ದರ ಅಲೆರ್ಜಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮುದ್ದರ ತರಂಗಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನುವ ಯೋಜನೆಗಳು ಸಿರಂತರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಮೊದಲೇ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಬಹುದಾದ ಲೀಡೆಯಲ್ಲಿ ನವೀಕರಣದಾದ ಇಂಥನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಸುಸ್ಥಿರ ಇಂಥನ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ನುಲಿಯನ್ನು ತಲುಪಲು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನೀರವಾಗಿದೆ.

3. ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ ಮತ್ತು ಅದರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು: ಹಸಿರು ಜಲಜನಕದ ಅರ್ಥಕರೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದರುಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಹಾತೆ ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಬಂದರುಗಳನ್ನು ಹಸಿರು ಜಲಜನಕದ ಉತ್ಪಾದನೆ, ದಾಣನ್ನನು ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷಿಸಿ ಜಾಲವಾಗಿ ಬಿಂಬಿಸಬಹುದು. ಅವು ಜಲಜನಕ ಮತ್ತು ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಕೊನೆಯಿ ಹಂತದ ಬಳಕೆದಾರಲಗೆ ಪೂರ್ವೀಕೆ ಮಾಡಲು ನಾಗಣೀಯರಲಗೆ ನೀರವಾಗುತ್ತವೆ. ಹಸಿರು ಜಲಜನಕದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವೀಕೆಯ ಮೂಲಕ ಇಂದಾಲ ಹೊರಣುಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವೆಂ್ಬ ಬಂದರುಗಳ ಮಹತ್ವದ ಹಾತೆ ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಹಸಿರು ಜಲಜನಕದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಘಟಕರು ಸ್ಥಾಪನೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ, ದಾಣನ್ನನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿ, ಪ್ರೈಸ್‌ಲೈನ್, ದ್ರವಿಕರಣ ಘಟಕ, ನಂತರಜೀವಿಕರಣ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಲೋಹಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅನ್ಯಾಯಾಲಿಂಗ್ ಟಾಂಕರ್ಗಳು, ಬಂಕಲಂಗ್ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ಮೊದಲಾದ ಮೂಲನೌಕರುಗಳು ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ ಮತ್ತು ಅದರ ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೆ ನೀರವಾಗುತ್ತವೆ.

ಕನಾಡಕ ಜಲನಾಲಗೆ ಮಂಡಿ ಹಸಿರು ಜಲಜನಕವೂ ಸೇಲದಂತೆ ಕಡಲಾಜಿಯ ನವೀಕರಣಹುದಾದ ಇಂಥನ್ ಯೋಜನೆಗಳೇ ಅನುಮತಿ ನೀಡುವುದು, ಹರವಾನೆಗ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಯಿ, ಹೆಚ್‌ಎಚ್ ನೀಡುವುದು ಇತ್ತಾಗಿ ಕಾಯೆರಂತ ಮೂಲಕ ನವೀಕರಣಹುದಾದ ಇಂಥನ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮೂಲನೌಕರುಗಳೇ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬಹುದೆ. ಯೋಜನೆಗಳ ಡೆವಲಪರ್‌ಗಳು ಇಂಥನ್ ಇಲಾಖೆಯ ಕನಾಡಕ ನವೀಕರಣಹುದಾದ ಇಂಥನ್ ನೀಡಿ, 2022-2027 ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ನವೀಕರಣಹುದಾದ ಇಂಥನ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾಲಗೊಳಿಸುವ ನೋಡಲ್ ಏಜೆಸ್‌ಎರಾದ ಕನಾಡಕ ನವೀಕರಣಹುದಾದ ಇಂಥನ್ ಅಜವ್ಯಾಪ್ತಿ ನಿಯುಖಿತ (ಕೆಂಪ್‌ಎಜುಲ್) ನಿಯುಖಿತ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳೇ ಅನುಮತಿ ಹಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಸಿರು ಜಲಜನಕದ ಉತ್ಪಾದನೆಯೂ ಸೇಲದಂತೆ ಕಡಲಾಜಿಯ ನವೀಕರಣಹುದಾದ ಇಂಥನ್ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಳಸಿರ ನೆಂಬಂಧ ನಿಯುಖಿತ, ಸುರಕ್ಷಾ ನಿಯುಖಿತ ಹಾಗೂ ಇನ್‌ಬ್ರಾಹಿ ಅಗತ್ಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿರಂತ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ವಾತಿಪಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಇಂತ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ದ್ವಿಕ್ಕಾಗಾ ಮತ್ತು ಹಾರದಿಂತವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಕನಾಡಕ ಜಲನಾಲಗೆ ಮಂಡಿ ನೀರವಾಗಿದೆ.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಹಸಿರು ಜಲಜನಕದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವೀಕೆಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿಸುವ ಮೂಲನೌಕರುಗಳಾದ ಬಂದರುಗಳು, ಜೆಣ್ಣಿಗಳು ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಟಾಂಕರ್ಗಳನ್ನು ಅಜವ್ಯಾಪ್ತಿಪಡಿಸಲು ಇರುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಕನಾಡಕ ಜಲನಾಲಗೆ ಮಂಡಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಕಡಲಾಜಿಯ ನವೀಕರಣಹುದಾದ ಇಂಥನ್ ಘಟಕಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ನೀರವಾಗಿದೆ. ಇದಲಂದಾಗಿ ಹಸಿರು ಜಲಜನಕದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವೀಕೆಗೆ ಇರುವ ಲಾಜ್ಞಿಕ್ ಸಂಬಂಧ ಅಡೆತಡಿಗಳು ಸಿವಾರಣೀಯಾಗಿವೆ. ಕಡಲಾಜಿಯ ನವೀಕರಣಹುದಾದ ಇಂಥನ್ ಯೋಜನೆಗಳೇ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಬಂಡವಾಳ ಆಕಾಶಿನಲು ಇದಲಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ.

ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ ಉತ್ಪಾದನೆಯೂ ಸೇಲದಂತೆ ಕಡಲಾಜಿಯ ನವೀಕರಣಹುದಾದ ಇಂಥನ್ ಯೋಜನೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಡೆವಲಪರ್‌ಗಳು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ನವ ಮತ್ತು ನವೀಕರಣಹುದಾದ ಇಂಥನ್ ನಜಿವಾಲಯ (ಎಂಎಎಂಆರ್‌ಐ) ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದ ಸೋಂದಾಯಿತ ನಂಸ್ತೀಗಳಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹವನಗಳ ಸಂಸ್ಥೆ (ಎನ್‌ಬಾಡ್‌ಬ್ಲೂಐ) ಸಿದ್ಧಿಪಟಿಸಿರುವ ನಿಯುಖಾವಳಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕನಾಡಕ ವಿದ್ಯುತ್ತಕ್ಕಿಂತ ನಿಯಂತ್ರಣ ಅಯೋಂ (ಕೆಂಪ್‌ಎಸ್) ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರ ಸ್ವಾತಿತರಾಗಳ ನಿರ್ವಹಣಿಸಿರುವ ನಿಯುಖಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಲನಬೀಕಾಗುತ್ತದೆ.

4.1.8 ವರ್ಗ-ಎಜ್: ನಾಮಧ್ಯೇ ವೃತ್ತಿಸುವ ಉಪಕ್ರಮಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜಲನಾಲಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಮರ್ಪಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನಾಮಧ್ಯೇ ವೃತ್ತಿ ಉಪಕ್ರಮಗಳು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಬೀಂಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಕೆ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರದ್ರಶ, ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಗತ್ಯಗಳ ಹಾಗೂ ಪಲಸರ ಸಂಬಂಧ ಇತರಂತರಗಳ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ನಾಮಧ್ಯೇ ವೃತ್ತಿ ಉಪಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವೀನಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲನಾಲಗೆ ಮಂಡಳ ವಿವಿಧ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದೆ:

- ಕೌಶಲ್ಯಾಜಿ ವೃತ್ತಿ:** ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಲನಾಲಗೆ ಮೂಲನೌಕರ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾಲಗೊಳಿಸಲು ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು ತತ್ವಂಬಂಧ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಅಧ್ಯಾತ್ಮಲಂದ ಅಗತ್ಯ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಿಂದ ಕೊಡಿದ ನುಲತ ಮಾನವಕ್ತ್ವಿಯನ್ನು ತಯಾರಿ ಮಾಡಲು ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲನಾಲಗೆ ಮಂಡಳ ಗಮನ ಹಳಸಿದೆ.
- ರಾಜ್ಯದ ಕರಾವಳಿ ಜಲೀಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಬಿನ ಬಿನಂಡಿಗಳ ಜಾಲಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಜಲನಾಲಗೆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದ ಇನ್ಸಿಟಿಟ್ ಇಲಾಬೇಂಜ ಜೀತೆಗೆ ಸೇಲ ಹೊನ ಜಲನಾಲಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು, ಸೀಬ್ಜಿಂಬಿ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು, ಅಲ್ಲದೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕೌಶಲ್ಯಾಜಿ ವೃತ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಪರ್ಯಾಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.
- ಜಲನಾಲಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜೀತೆಗೆ ನೂಕೆ ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ಥಳೀಯ ಕರಾವಳಿಯ ಜನರಳು ನಾಮಧ್ಯೇ ಸಿಮಾಂಜಿ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜಲನಾಲಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನುಲತ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
- ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಲನಾಲಗೆ ಮತ್ತು ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕೌಶಲ್ಯಾಜಿ ವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಇನ್‌ಕಾರ್ಬೂಬೇಶನ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.
- ಆರೋಗ್ಯಮೇಳನ್ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಏಕೀಕರಣ:** ತಾಂತ್ರಿಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಹಾಗೂ ಬಂದರು ನಿರ್ವಹಣೆ ವೃತ್ತಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೇಲ್ಫ್ಲಜಾರ್ಟಿ, ಐ.ಎ.ಐ (Internet of things), ಭೂ ದಾನ್ಯನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಇತ್ಯಾಗಿ ಉಪಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಗಾರಲೆ ಇರುವ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಲಾಗುವ ಬಂದರುಗಳ ದಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲನಾಲಗೆ ಮಂಡಳ ಹೊಂದಿದೆ.

4.1.9. ವರ್ಗ-ಎ: ಇನ್ವಿಟರ್ ಜಲನಾಲಿಗೆ ಯೋಜನೆಗಳು

- ಕರಾವಳಿ ನಂರಕ್ಕಣಿ ಕಾರ್ಯಾಗಳು ಮತ್ತು ವಿವರಗಳು ಹಿನ್ನೆಸೆ:
ಕರಾವಳಿ ನಂರಕ್ಕಣಿಗೆ ಅನ್ತರ್ಭಾರತೀಯ ಹಾದು ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಎದುಲನ್ನುತ್ತಿರುವ ಅಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಅನ್ತರ್ಭಾರತೀಯ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪರಿಸರ ಸೈಹಿಕ ಮತ್ತು ನಾಷ್ಟಾಜಿಕ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಕಾರ ತ್ವರಿತ ಮೂಲಕ ಜಾಲಗೊಳಿಸಲು ಸುಸ್ಥಿರ ಕರಾವಳಿ ರಕ್ಕಣಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಿ ಹೂಡಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (ಎನ್‌ಸಿ‌ಎಂ‌ಬಿ)ನನ್ನು ಜಾಲಗೆ ತರುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕರಾವಳಿ ಜಲನಾಲಿಗೆ ಮಂಡಿಗೆ ಹೊಂದಿದೆ. ಕೃತಕ ದಂಡಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಪೂರ್ವಿಕ ಹಾದು ಮರಿಣ ಬಿಭಾಗ ನಿರ್ವಹಣಿ ಮೌದಿಲಾದ ಸರಳ ಅಯ್ದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮುದ್ದರ ತೆಲಗಳ ನವಕ್ರಿಯಾಗಳನ್ನು ತಡೆಯಿಲ್ಲವು ಮತ್ತು ಅದರ ಮೂಲಕ ಕರಾವಳಿ ಜನನವುದಾಯಿದ ಅದಾಯ ವೃಧಿಯ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹೇಜ್ಜಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕರಾವಳಿ ಜಲನಾಲಿಗೆ ಮಂಡಿಗೆ ಹೊಂದಿದೆ.
- ನಮ್ಮುದ್ದ ಪರಿಸರದ ನಿರ್ವಹಣಿ ಯೋಜನೆ: ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನಮ್ಮುದ್ದ ತೆಲದಳ್ಳಿಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನಲ್ಲಿಯಾರಿ ನಿರ್ವಹಣಿ ಮಾಡುವ ಅನ್ತರ್ಭಾರತೀಯ. ನಮ್ಮುದ್ದ ಪರಿಸರದ ಬೀರೆ ಬೀರೆ ಲಭಿತಯ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿತವಾಗಿ ತರುವ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ವಿಜ್ಞಾನ ಜಣಿವಣಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸುವ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮುದ್ದ ಪ್ರದೇಶದ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ತಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಇದು ನೀರವಾಗಿಲ್ಲದೆ. ಅಪಾಯಿದಳ್ಳಿಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ದುರುತ್ತಿಸುವ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮುದ್ದ ಪರಿಸರದ ನಿರ್ವಹಣಿ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯ ನಮ್ಮುದ್ದ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗುವ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ದುಷ್ಪಲಿಜಾಮಗಳನ್ನು ತಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಕೂಡ ನೀರವಾಗಿಲ್ಲದೆ. ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಬಳಕೆದಾರರನ್ನು ಒಂದಿಗೆ ತರುವ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮುದ್ದ ನಂಬಂಧನ್ನು ಹಾದು ಜಣಿವಣಿಕೆಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾಲ ನಿರ್ವಹಣಿಗೆ ನೂಕ್ತವಾದ ಜೊಕಟ್ಟನ್ನು ಇದು ಒದಗಿಸಿದೆ.

4.2. ಮೂಲನೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮಾರ್ಗೋದಾಯಗಳು

ಕರಾವಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪರಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಜಲನಾಲಿಗೆ ಮೂಲನೌಕರ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ 'ಎ' ಇಂದ 'ಬ' ಪರೇಶಿನ ಪರಿಸರ ವಿವರಗಳಿಗೆ ನಿಷಿಡಿ. ಈ ಎಲ್ಲ ಪರಿಸರಗಳ ಕರಾವಳಿ ಜಲನಾಲಿಗೆ ಮಂಡಿಗೆ (1) ವಾಸನೆ ನಕ್ಷಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲು ಮೂಲಕ; ಅಥವಾ (2) ನಂಬಂಧಿತ ಕೆಂದ್ರ ನಕಾರದ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ನಕಾರದ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅಥವಾ ನಕಾರ ನ್ಯಾಯದ ನಂಷ್ಠಿಗಳ (ಹಿ.ಎನ್.ಯ್.) ಜೊತೆಗೆ ನಕಾರದೊಂಬಿಗೆ; ಅಥವಾ ಸ್ವಯಂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ (ಇ.ಹಿ.ಸಿ. ಮೂಲಕ, ಬಂಂ-ರೆಂಟ್ ಗ್ರಾತಿಗಳು ಇತ್ಯಾಗಿ) ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳಿಸಿದೆ.

ರಾಜ್ಯ ನಕಾರದ ಎಲ್ಲ ಲಭಿತಯ ಜಲನಾಲಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಪರಿಸರಗಳ ವಾಸನೆ ನಕ್ಷಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಹೇಜ್ಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ಸುಕವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾಧಿನಲು, ಜಲನಾಲಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಾಸನೆ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ನಿಷ್ಟನ್ನು ಕರಾವಳಿ ಜಲನಾಲಿಗೆ ಮಂಡಿಗಳಿಗೆ ವಾಸನೆ ಹಾಲುದಾರಕೆಗೆ ನಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ.

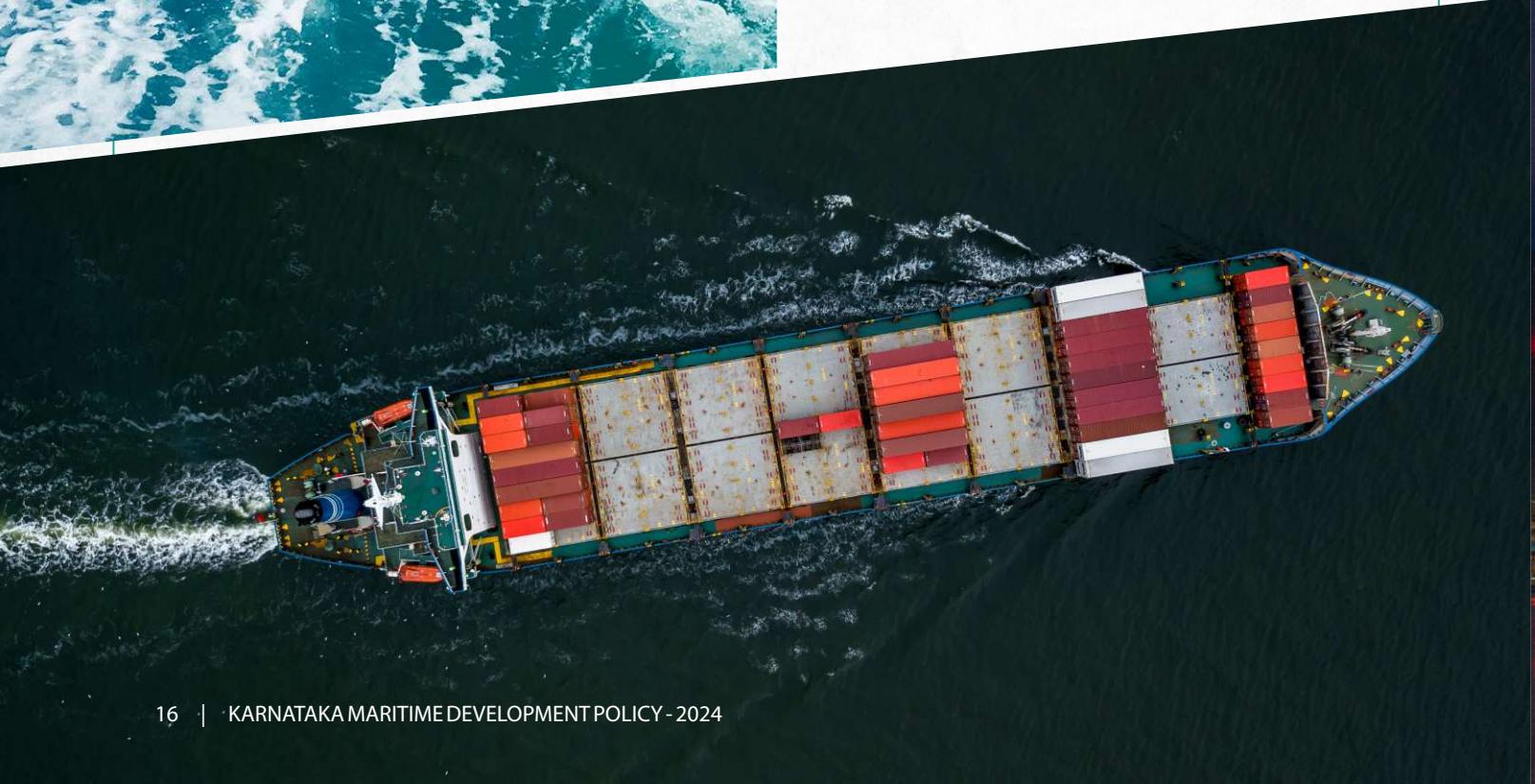
5. ಖಾಸಗಿ ನಡ್ವಣಿತ್ವಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣ ವಿಧಾನಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ನಾವೆಜಿನಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ನಡ್ವಣಿತ್ವದ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಲನಾಲಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಒತ್ತು ನಿರ್ದುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಲಂತಿಯ ಸರ್ಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಿಬಾಲಿಸಬಹುದಾದ ಬಹುಪಯೋಗಿ ಬಂದರುಗಳ ಸೌಕರ್ಯ, ಪ್ರಮುಖವಲ್ಲದ ಬಂದರುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ನುಢಾರಣೆ ಅಥವಾ ಬೈನ್‌ಫಿಲ್ಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್, ಬಂದರು ಆಧಾರಿತ ಕೈಗಾಲಕಾ ಹಾಕ್‌ಎನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯಗಳು, ಜಲನಾಲಗೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರವಾಸೀಲಂಘನ, ಹಡಗು ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಹಡಗು ಲಾಂಪಿಂಗ್ ಕಾರ್ಯ ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ತತ್ವಂಬಂಧ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವೂ ನೇರಿದಂತೆ ಒಷ್ಣಾರೆ ಜಲನಾಲಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ನಡ್ವಣಿತ್ವವನ್ನು ಸಿಲೆಕ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಜಲನಾಲಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಪರಿಣಾಮಕಾಲ ಖಾಸಗಿ ನಡ್ವಣಿತ್ವ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳ ತ್ವರಿತ ಜಾಲಗೆ ಒತ್ತು ನಿರ್ದುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲನಾಲಗೆ ಮಂಡಳ ವೆಳಿಯಿಂದ ಆಧಾರ ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಹ ಪ್ರತ್ಯಾವನೆ ನೆಲ್ಲಾಗುತ್ತದೆ.

- **ನಾಾಳಿಸಿಡೆ ಪ್ರತ್ಯಾವನೆಗಳು:** ಖಾಸಗಿ ನಡ್ವಣಿತ್ವಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲನಾಲಗೆ ಮಂಡಳ ದುರುತ್ತಿಸಿದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳೇ ನಾಾಳಿಸಿಡೆ ಯೋಜನೆಗಳು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು 'ಪ್ರತ್ಯಾವನೆಗಳಾಗಿ ಮನವಿ' (ಆರ್‌ಎಫ್‌ಎ) ಅಥವಾ 'ಅಜಿಡೆಗಳಾಗಿ ಮನವಿ' (ಆರ್‌ಎಫ್‌ಎ) ಆಕ್ರಾಸಿನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಪ್ರತ್ಯಾವನೆಗಳನ್ನು ನಾಾಳಿಸಿಡೆ ಪ್ರತ್ಯಾವನೆಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಅನ್‌ನಾಾಳಿಸಿಡೆ ಪ್ರತ್ಯಾವನೆಗಳು:** ಜಲನಾಲಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ (ಸರ್ಕಾರ ಏಜೆನ್ಸಿ, ಹಿಂದೂರ್ಯಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು), ಅವರ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ದುರುತ್ತಿನಲ್ಲಿಷ್ಟು, ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲನಾಲಗೆ ವುಂಡಂಡಿಗೆ ಸ್ಲಾನ್‌ಲಾದ ಪ್ರತ್ಯಾವನೆಗಳನ್ನು ಅನ್‌ನಾಾಳಿಸಿಡೆ ಪ್ರತ್ಯಾವನೆಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

5.1. ನಾಲುಸಿಟ್‌ಡ್ರೋ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡುವ ವಿಧಾನ

- ಪಿಹಿಹಿ ಮಾದಲಯೆಲ್ಲ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ವೆಚ್ಚಿದ ಖಾತೆಯನ್ನು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪಿಹಿಹಿ ನಿಂತ, 2018ರ ಸಿಯಮೆರ್ಚೆಗೆ ಅನುರುಷವಾಗಿ ಅಥವಾ ಆಯ್ದು ಯೋಜನೆಗೆ ವೋಲ್ವರ್ ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಳ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನ್‌ತ್ವದ್ವೀ.
- ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ನೆಲ್ಲಕೆಯಾಗುವ ನಾಾಣ ಸಿಟ್‌ಡ್ರೋ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ವಾರ್ಥಕ್ಯಾಂಪು ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪಿಹಿಹಿ ನಿಂತ, 2018ರ ಸಿಯಮೆರ್ಚೆಗಳಿಗೆ ಅನುರುಷವಾಗಿ ಸ್ವಾಧಾರಕ್ತ ಜಿಂಡಿಂಗ್ ಪ್ರತೀಯೆಯ ಮೂಲಕ ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ವೆಚ್ಚಿದ ಖಾತೆಯಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚಿದ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ನೆಲ್ಲಕೆಯಾಗುವ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧಾರಕ್ತ ಜಿಂಡಿಂಗ್ ಪ್ರತೀಯೆಯ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಳ ತನ್ನ ವಿವೇಚನಾಭಿಕಾರ ಬಳಸಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

5.3. ಕನಿಷ್ಠ ಅಂತರದ ಸಿಯಮು/ಯೋಜನಾ ನಿರ್ಮಾಣಗ್ರಹಣಗೆ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರ.

- ಎ. ಶ್ರೀನಾಥ್‌ಹಿಂದ್ರ್ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬಂದರುಗಳಿಗೆ (ಪರ್‌ - ಎ.ಬಿ.)
- ಶ್ರೀನಾಥ್‌ಹಿಂದ್ರ್ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬಂದರು ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದವರೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಳಿಯು ಆ ಬಂದರಿನಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣ ದೂರದವರೆಗೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ಮಾಣ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ, ಇನ್ನಾವುದೇ ಬಂದರು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬ ‘ಪ್ರೋಎರ್ ಎಕ್ಸ್‌ಕುರ್ಸಿವಿಟಿ ಜೋನ್’ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿನಿಂಬಹುದು. ಅಂತರ ಹಾಗೂ ಅವಧಿಯನ್ನು ಇಡೀ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಳ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಹೊಳಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಬಂಡವಾಳದ ಮೇತ್ತೆ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಹಣ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿನಿಂಬಹುದು. ಕನಿಷ್ಠ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿಸಲ ಉತ್ತರ್ವಗಳ ರೂಪದಲ್ಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿನಿಂಬಹುದು.

5.2. ಅನ್ನಾನಾಲುಸಿಟ್‌ಡ್ರೋ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡುವ ವಿಧಾನ

- ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚಿದ ಖಾತೆಯಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಯವ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜಿಲ್ಲಾ ಲೋಜನೆಗಳ ಅನ್ನಾನಾಲುಸಿಟ್‌ಡ್ರೋ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳಿಗೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪಿಹಿಹಿ ನಿಂತ-2018ರ ಸಿಯಮೆರ್ಚೆಗಳಾಗಿ ಸ್ವಾಧಾರಕ್ತ ಜಿಂಡಿಂಗ್ ಪ್ರತೀಯೆಯ ಮೂಲಕ ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚಿದ ಖಾತೆಯಿಂತ ಕಡಿಮೆಯವ ಯಾವುದೇ ವರ್ಗದ ಜಿಲ್ಲಾ ಲೋಜನೆಗಳ ಅನ್ನಾನಾಲುಸಿಟ್‌ಡ್ರೋ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳಿಗೆ ನಾಮಸದೀಯ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧಾರಕ್ತ ಜಿಂಡಿಂಗ್ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಳ ತನ್ನ ವಿವೇಚನಾಭಿಕಾರ ಬಳಸಿ ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಆಧಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನಾನಾಲುಸಿಟ್‌ಡ್ರೋ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು/ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಲೋಜನೆಗಳಾಗಿ ಮಂಡಳ ಸ್ವಯಂಪೂರ್ವಿತವಾಗಿ, ಯಾವುದೇ ವಾನೆಲ ನಕ್ಖಾರಿತ್ವವಿಲ್ಲದೆ, ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇ. ಜಿಲ್ಲಾ ಲೋಜನೆಗಳಿಗೆ (ಎ.ಬಿ. ಪರ್‌ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ವರ್ಗಗಳು)

- ಶ್ರೀನಾಥ್‌ಹಿಂದ್ರ್ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬಂದರು ವರ್ಗವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇಸ್ತುತರ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ, ಅಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಗಳು ಕನಿಷ್ಠ ಅಂತರ ಹಾಗೂ ಎಕ್ಸ್‌ಕುರ್ಸಿವಿಟಿ ಅವಧಿಯ ಸಿಯಮೆರ್ಚೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಳ ಬಳ ಮನವಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ನೆಲ್ಲಾಗೆ ಅದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯಿದೆ.

5.4. ಕನಿಷ್ಠ ಅಭವ್ಯಧಿಯ ನಿಯಮ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ನಿಬಂಧನೆಗಳು

- ಯೋಜನೆಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡುವಾಗ ಇಡ್/ವಿನಾಯಿತ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಳಿಯ ಕನಿಷ್ಠ ಅಭವ್ಯಧಿಯ ನಿಯಮಗಳ ಹಾಗೂ/ ಅಥವಾ ಇನ್ಸೈತರ ವಿಶೇಷ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಸೇಲನಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ನಾಗರಣಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕನಿಷ್ಠ ಸರಕುರಿತ ಚೊತ್ತದ ರ್ಯಾರಂಟಿ ಇತ್ಯಾಗಿ.
- ಕ್ರಾಸ್ಟ್‌ವ್ಯಾಂಕ್ ಬಂದರು/ಬ್ರೋಡ್‌ರಿಚ್‌ನ್ಯೂ (ಕೆಡ್‌ಲಿ ಎ.೨ ಮತ್ತು ಎ.೩) ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮುಂದೆ ಬರುವ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಕರ್ತನೆಯ ಕ್ರಾಸ್ಟ್‌ವ್ಯಾಂಕ್ ಬಂದರನ್/ಬ್ರೋಡ್‌ನ ನಾಮವ್ಯಾಂಕ್ ಕನಿಷ್ಠ ಶೇ.೨೦ ರಷ್ಟು ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಳಿ ಅಯ್ಯಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಿರಿಖಪತ್ರವನ್ನು ಪೊತ್ತದ ಕನಿಷ್ಠ ಸರಕುರಿತಗಳನ್ನು ನಾಗರಣಿ ಮಾಡುವ ರ್ಯಾರಂಟಿ ನಿರಿಖೆಯಲ್ಲಿ. ಕ್ರಾಸ್ಟ್‌ವ್ಯಾಂಕ್ ಬಂದರು/ಬ್ರೋಡ್‌ರಿಚ್ ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸರಕುರಿತಗಳನ್ನು ಕೊಡ ನಾಗರಣಿ ಮಾಡುವುದು. ಆದರೆ, ಅದು ಒಂದು ಪಷಣದಲ್ಲಿ ಅಯ್ಯಾ ಬಂದರನ್ನಲ್ಲಿ ನಾಗರಣಿ ಮಾಡುವ ಒಟ್ಟು ಸರಕುರಿತ ಶೇ.೩೦ ರಷ್ಟನ್ನು ಖಿರುಭಾರದು ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಳಿ ನಿರಿಖಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭವ್ಯಧಿಯ ಕನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಳಿಯ ನಿರಿಖಪತ್ರವನ್ನು ಖಿರುಭಾರದು.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಳಿ ಮಾಸ್ಟರ್ ಡೆವಲಪರ್ (ವರ್ಡೆ-೧.೪) ಅಗಿರುವ ಬಂದರನ್ನಲ್ಲಿ ಬಾಗೆಗೆ ಬ್ರೋಡ್‌ರಿಚ್‌ನ್ಯೂ ಅಭವ್ಯಧಿಪತ್ರವನ್ನು ಪೊತ್ತದ ಕನಿಷ್ಠ ಅಯ್ಯಾ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಳಿ ನಿರಿಖಪತ್ರವನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ರ್ಯಾರಂಟಿ ಅನ್ನೀಜ್‌ನ್ಯೂ ಸರಕುರಿತ ನಾಗರಣಿ ನಿರಿಖನ್ಯೂ ಸಿಯಮಕ್ಕೆ ಬದ್ದರಾಲಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

5.5. ಲಿಯಾಂಡ್ ಬಷ್ಟಂದ

- ಖಾಗೆ ನಹಕ್‌ಭಾಗಾಳ್ಟ್‌ವನ್ನು ಪ್ರೌಢಾಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಪರವಾಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು ನರಕ್‌ರೀಜಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಳಿಯ ಕಿರು ಬಂದರುಗಳಿಗೆ ಮಾಡಲ ಲಿಯಾಂಡ್ ಬಷ್ಟಂದ (ಎಂ.ಸಿ.ಎ) ಮತ್ತು ಇನ್ಸೈತರ ವರ್ದನೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಮಾಡುವ ನಾಜಿಗಳನ್ನು ನಿರಿಖಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಇನ್ಸೈತರ ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ ನಾಗರಣಿ ನಿರಿಖನ್ಯೂ ಸಿದ್ಧಪತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ನಿರಿಖನ್ಯೂ ನೀರಿವಾಗುತ್ತದೆ.

5.5.1. ಹಿಹಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಅಯ್ಯಾಗಳು/ಮಾದಲಿಗಳು

- ನಾವೆಜನಿಕ್-ಖಾಗೆ ನಹಕ್‌ಭಾಗಾಳ್ಟ್ (ಹಿ.ಹಿ.ಹಿ.)ದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಲ್ರೆನ್‌ಫಿಲ್ದ್ ವಾಟ್‌ಜ್ ಬಂದರು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಇ.ಜಿ.ಎಫ್.ಒ.ಎ. (ಇಸ್ಪ್ರೋ, ಬಿಲ್, ಷೈನಾನ್, ಅಪರೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್) ಮಾದಲಯೆ ಆದ್ಯತೆಯ ಹಿ.ಹಿ.ಹಿ. ಮಾದಲಯಾಗಿರಲಿದೆ. ಆದರೂ, ಅಯ್ಯಾ ಯೋಜನೆಯ ವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಳಿಯ ಬೇರೆ ಲಭಿತೆಯ ಸೂಕ್ತ ಹಿಹಿ ಮಾದಲಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಿಫಲನಬಹುದು.
- ಇನ್ಸೈತರ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಳಿಯ ಪೊತ್ತದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ವರ್ದನೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಳಿಯ ಕಿರು ಬಂದರುಗಳಿಗೆ ಮಂಡಳಿಯ ಇ.ಜಿ.ಎಫ್.ಒ.ಎ. (ಇಲ್, ಅಲ್, ಅಲ್ನ, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್), ಇ.ಬಿ.ಎ. (ಇಲ್, ಅಲ್, ಅಲ್ನ, ಅಪರೆಂಟ್, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್), ಇ.ಬಿ.ಎ.ಎ. (ಇಲ್, ಅಲ್, ಅಲ್ನ, ಅಪರೆಂಟ್, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್) ಇತ್ಯಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಮಾದಲಯನ್ನು ಅಯ್ಯಾ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ನಿರಿಖಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಡುವುದು.

5.5.2. ಲಿಯಾಂಡ್ ಅವಧಿ

- ಎ. ಬಂದರು ಅಭವ್ಯಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ (ವರ್ಡೆ - ಎ)
- ಬಂದರು/ಜೆಟ್ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಲಿಯಾಂಡ್ ಅವಧಿಯ ಗಳಿಂದ ೩೦ ಪಷಣದಿಂದಿರುತ್ತದೆ.
  - ಪ್ರಾರಂಭಕ ಲಿಯಾಂಡ್ ಅವಧಿ ಮುಂದ ಬಳಕ, ಅಜಿಯಲ್ ಅಹಂತೆಯನ್ನು ಪಲಶಿಲಾಸಿ, ಹೆಚ್ಚಿದ ಪಲಶಿಲಾಸಿ ೩೦ ಪಷಣದಿಂದೆ ವಿನ್ಯಾಸವಾದ ಅವಕಾಶದಿಂದೆ.

ಜ. ಇನ್ಸೈತರ ಜಿಲ್ಲಾಗೆ ವರ್ದನೆಗಳ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ

ವಿವಿಧ ಮೊತ್ತದ ಬಂಡವಾಳ ಹೊಡಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಅವಧಿಯ ಜಿಲ್ಲಾಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೋಜನೆಗೂ ನಿರಿಖೆ ಲಿಯಾಂಡ್ ಅವಧಿಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾಗಳಿಗೆ ಮಂಡಳಿಯ ಅಯ್ಯಾ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ತನ್ನ ವಿವೇಚನೆಯಿಂತೆ ನಿರಿಖಪತ್ರವನ್ನಾಗಿ. ಆದರೂ, ಈ ಲಭಿತೆಯ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ನಾಮಾನ್ಯ ಲಿಯಾಂಡ್ ಅವಧಿಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಿನಂತೆ ನಿರಿಖಪತ್ರವಾಗಿ ನಿರಿಖಿಸಿದೆ:

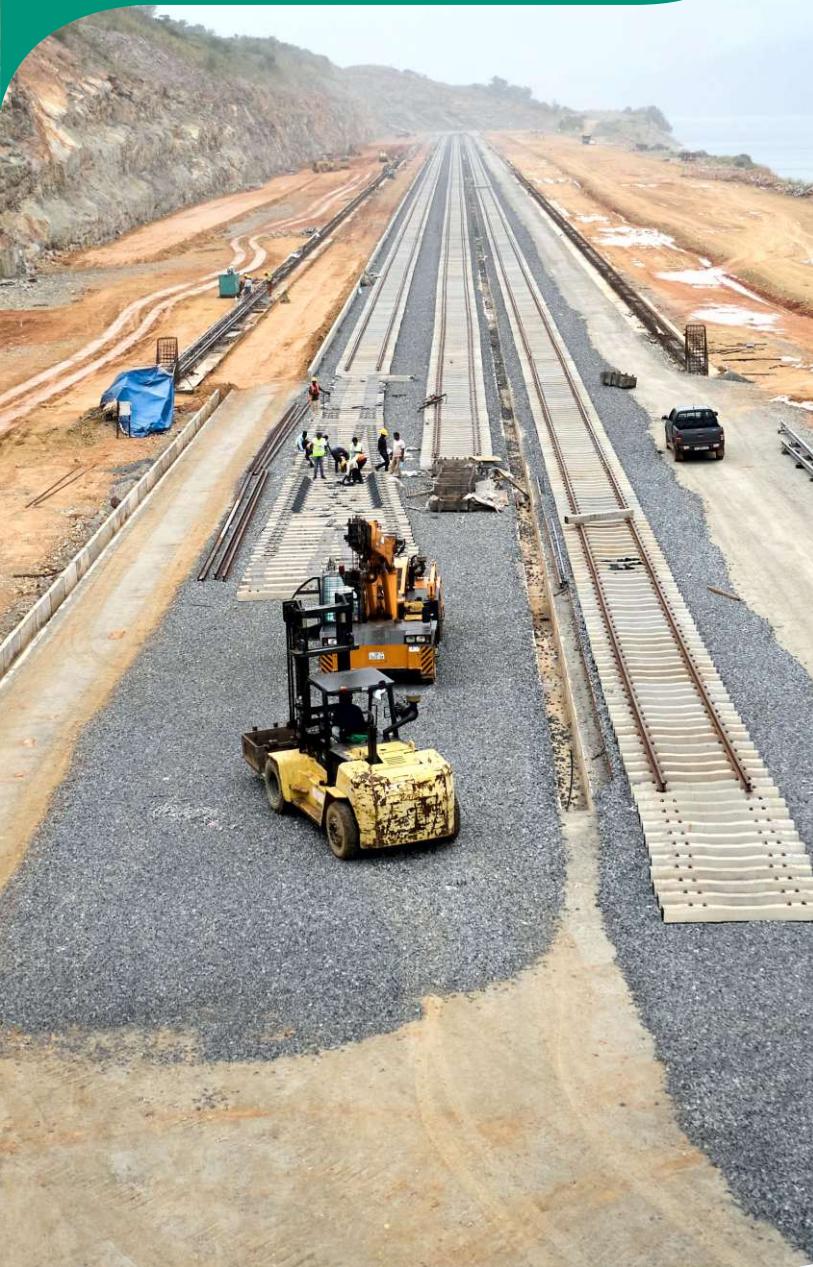
ವರ್ಡೆ	ಹೆಸರು	ಲಿಯಾಂಡ್ ಅವಧಿ
ಎ	ಪ್ರಮಾಣೋಳ್ಯಾಪು ಯೋಜನೆಗಳು	೧೦ ಲಂದ ೨೦ ಪಷಣದಿಂದ
ಜಿ	ಖಿನುಗಾಲಕೆ ಯೋಜನೆಗಳು	೧೦ ಲಂದ ೩೦ ಪಷಣದಿಂದ
ಸಿ	ಕೈಗಾಲಕಾ ಅಭವ್ಯಧಿ	೩೦ ಪಷಣದಿಂದ
ಡಿ	ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ	೧೦ ಲಂದ ೩೦ ಪಷಣದಿಂದ
ಇ	ಬ್ಲಾಪ ಅಭವ್ಯಧಿ	೧೦ ಲಂದ ೩೦ ಪಷಣದಿಂದ
ಎಫ್	ಕಡಲಾಚಿಯ ನಿರಿಖಲನಬಹುದಾದ ಇಂದನ ಯೋಜನೆ, ಹಸಿರು ಜಿಲ್ಲಾಗಳ ಸೇಲಿಂಡರ್	೨೦ ಲಂದ ೩೦ ಪಷಣದಿಂದ
ಜಿ	ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಂಧಿಗಳು ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಕೆಂಡ್ರಗಳು	೧೦ ಲಂದ ೨೦ ಪಷಣದಿಂದ

5.5.3. ಬ್ಲಾಪ ನಿಯಂತ್ರಣೆ/ ದರ ನಿರಿಖ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ

- ಜಿಲ್ಲಾಗಳಿಗೆ ಯೋಜನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಮಾರುಕಟ್ಟಿ ದರಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಬ್ಲಾಪ ನಿರಿಖಪತ್ರವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾಗಳಿಗೆ ಮಂಡಳಿಯ ನಿರಿಖಪತ್ರವಾಗಿ ನಿರಿಖಿಸಿದೆ.
- ಬ್ಲಾಪ ನಿರಿಖ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಹಾರ್ಡ್‌ಲೆಂಡ್ ಕರ್ತೆಯನ್ನು ಕಾಂಪ್ಲಿಕೆಷನ್‌ಬೇಕು ಮತ್ತು ಬ್ಲಾಪ ನಿರಿಖದ ದರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಂದಿಸಬೇಕು.
- ಯೋಜನಾ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ನಿರಿಖಪತ್ರವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾಗಳಿಗೆ ಮಂಡಳಿ ಪಲಶಿಲಾಸಿ, ದರವು ಇದೆ ಮಾದಲಯ ಇನ್ಸೈತರ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಾಚಿಕೆಯಾಗುವ ಲಭಿತೆಯಲ್ಲಿಂದೆ, ಪಲಶಿಲಾಸಿಗೆ ನಿರಿಖಪತ್ರವನ್ನು ಆಧಿಕಾರ ಹೊಂಬಿರುತ್ತದೆ.

6. ಸಂಪರ್ಕ ಕಳ್ಳನುವ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಜಲನಾಲಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ತೊಡಗಿಸಬೇಕಾದ ಭಾಗ ಪ್ರಮಾಣದ ಬಂಡವಾಳದ ಬಗ್ಗೆ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಅಲಾಟಿದೆ. ಹೀಗಾಗೆ ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಳ್ಳನುವ ನಿಷ್ಟನ್ನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲನಾಲಗೆ ಮಂಡಳ ಕೂಡ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆ/ಎಜೆಂಸಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕೈಗೊಳಿಸಿ ಸಂಪರ್ಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಯಶ್ವಿನಾಗಿದೆ.

6.1. ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ

6.1.1. ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೆ

- ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೇಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮಾನ್ಯರ್ ಡೆವಲಪರ್ ಜಾಬ್ಲಾಲ್ಯಾಲ್ಯಾರ್ಡ್.
- ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣದ ವೆಷ್ಟೆವನ್ನು, ಇಡೀ/ಲಯಾಂತಿ ಒಷ್ಟಂದದ ದಾಳಿಲೆಯ್ಲು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದೆ ಇದ್ದರೆ, ಯೋಜನಾ ನಿರ್ಮಾಣಶ್ರಮ ಭಲನಬೇಕು. ಲೈನ್‌ಫೀಲ್ಡ್ ಬಂದರು ಅಥವಾ ಕೈರಾಲಕಾ ಹಾಕ್‌ಆರ್ಟಿಂಟ್‌ಹೆಚ್ ಬ್ರಹ್ಮತ್ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಯಾಲಿಧ್ಯಾರೆ ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೇಯು ನಮ್ಮಿಂದ ಹೆದ್ದಾಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ ಕಳ್ಳನುವಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ.
- ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೇಯನ್ನು ಯೋಜನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನಾಗಿಯೇ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ವಿಸ್ತೃತ ಯೋಜನಾ ವರಿಬಯ್ಲು ಸೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಳ್ಳನಲ್ಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲನಾಲಗೆ ಮಂಡಳಿಯು ಯೋಜನಾ ನಿರ್ಮಾಣವಿನ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಕೆಂಪರ್‌ಇಸಿಲ್ (ಕರ್ನಾಟಕ ರಸ್ತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಿಯಲ್‌ಬೆ), ಎನ್‌ಹೆಚ್‌ಎಬಿ (ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾಲ ಶಾಖಾಕಾರ), ಹಿಡೆಬುರ್ಜ್ (ಲೊಂಕೊಲಪ್ಯೆಲೆ ಇಲಾಖೆ) ಮತ್ತು ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂಬಿಗೆ ವ್ಯವಹಿಸಣಿದೆ.

6.1.2. ಒಳಿನಾಡು ರಸ್ತೆ ನಂಪಕ್ಕದ

- ಬಂದರು ಅಭವ್ಯಾದಿ ಯೋಜನೆಗೆ (ಕೆಂಡಲ - v) ಯಾವುದೇ ಲಾತಯ ಒಳಿನಾಡು ರಸ್ತೆ ನಂಪಕ್ಕದ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ ಖಾನೀ ಬಂದರು ಸಿಮಾದ್ವಾರಕ ಹಾದೂ ನಂಬಂದಪಟ್ಟಾರ ನಡುವೆ ಎನ್‌ಹೆಂಟಿ (ಸ್ಟೈಲ್‌ಪರ್ಸನ್ ವೆಹಿಕಲ್) ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡರ ಮೂಲಕ ಕೆಂಡಲ್‌ಸಿಹೆಲ್ (ಕನಾಡಕ ರಸ್ತೆ ಅಭವ್ಯಾದಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಿರುವಿರುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಎನ್‌ಹೆಂಟಿ ಬಾರತೀಯ ಹೆದ್ದಾಲ ತಾಫಿಕಾರ) (ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಿಲ್ಲ) ಜೊತೆಗೆ ನಹಂಯೋಂದಿಲ್ಲ ಹಿಹಿಹಿ (ಪ್ರೋಲ್ರ), ಇಹಿಸಿ ಅಥವಾ ಪಾರಾನನ್ (ಅನ್ಯಂತಿ) ಮಾದಲಯಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಕೃಗೋಳಿಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಎನ್‌ಹೆಂಟಿಯಲ್ಲ ಇರಬೇಕಾದ ನಿಬಂಧನೆಗೆ ಮತ್ತು ಹರಷ್ಯಾರಂಭ ಬಗ್ಗೆ ಆಯಾ ಯೋಜನೆ ನಂಬಂದಸಿದಂತೆ ಪರಸ್ಪರ ಜೆಜೆಯ ಮೂಲಕ ಕರಡು ರೂಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇನ್ನಾಪ್ಪದೇ ಕೆಂಡಲಯ ಜಿಲ್ಲಾಲಗೆ ಯೋಜನೆ ಒಳಿನಾಡು ರಸ್ತೆ ನಂಪಕ್ಕವನ್ನು ಅಥವಾ ನೀರಿಪನ್ನು ಕನಾಡಕ ಜಿಲ್ಲಾಲಗೆ ಮಂಡಳ ನೀಡಿಪೆಟಿಲ್ಲ.

6.1.3. ರಸ್ತೆ ನಂಪಕ್ಕದಕ್ಕಾಗಿ ಭಾಗಾಂಶಿಣಿ

- ನಿರ್ಮಿತ ರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾಲಗೆ ನಂಪಕ್ಕಿನುವಂತೆ ನಂಪಕ್ಕದ ರಸ್ತೆ ಸಿಮಿಡನಲು ಖೊನ್ನಾಧಿನವನ್ನು ಖಾನೀ ಯೋಜನಾ ಸಿಮಾದ್ವಾರಕ (ಎನ್‌ಹೆಂಟಿ) ತಾವೆ ಕೃಗೋಳಿಪ್ರೋಲ್ರ ಕೃಗೋಳಿಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಂಪಕ್ಕದ ರಸ್ತೆ ಸಿಮಿಡನಲು ಖೊನ್ನಾಧಿನವನ್ನು ಖಾರತಿಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಸಿ ಅವಿಧಿ ಮತ್ತು ನಾಮಕ್ರಿಯ ವಿಷ್ಠಿತ ಯೋಜನೆಗೆ ನಕ್ಖಾಲಾಗುತ್ತದೆ ಮಾದಲಿಗೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾದಲಿಗೆ ಮಾಡಲಿಗೆ ಮತ್ತು ನಾಮಕ್ರಿಯ ವಿಷ್ಠಿತ ಯೋಜನೆಗೆ ನಕ್ಖಾಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ರಸ್ತೆ ನಂಪಕ್ಕದಕ್ಕಾಗಿ ರಚನಾದ ಎನ್‌ಹೆಂಟಿ ಅಂತರ್ರೀತ ಒಳಿನಾಡು ರಸ್ತೆ ನಂಪಕ್ಕದಕ್ಕಾಗಿ ಖೊನ್ನಾಧಿನವನ್ನು ಖಾನೀ ಯೋಜನಾ ಸಿಮಾದ್ವಾರಕ ಕೃಗೋಳಿಪ್ರೋಲ್ರ. ಕನಾಡಕ ಜಿಲ್ಲಾಲಗೆ ಮಂಡಳ ಮಾಂತತ್ತದಿಲ್ಲ ಖಾಲಿಯನ್ನು ಎನ್‌ಹೆಂಟಿ ಅಂತರ್ರೀತ ಖೊನ್ನಾಧಿನ (ಕನಾಡಕ) ವಿನ್‌ಸ್ಟರ್ಜಿ ಮತ್ತು ಶಿದ್ಧಪಣ ಕಾಯಿ, 1961ಕ್ಕೆ ಅನುದಿತವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

6.2. ರಸ್ತೆ ನಂಪಕ್ಕದ

- ಯೋಜನೆಗೆ ರಸ್ತೆ ನಂಪಕ್ಕದ ಕ್ಷೇತ್ರವುದು ಮಾಸ್ಟರ್ ಡಿಪ್ಲಾಮ್ ಇವಾಬ್ರಾಲಿಯಾಲರುತ್ತದೆ.
- ರಸ್ತೆ ನಂಪಕ್ಕದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ವೆಜ್ಜವನ್ನು, ಜಡ್‌/ಲಯಾಲ್‌/ಹ್ರಷ್ಟಂದಿಲ್ಲ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದೆ ಇದ್ದರೆ, ಯೋಜನಾ ಸಿಮಾದ್ವಾರಕ ಖಾರತಿಯ ನಿರ್ಮಿತ ಪ್ರಯೋಜನದ ರಸ್ತೆ ಹೆಡ್‌/ಪಲಯ ರಸ್ತೆ ಜಾಲಕೆ ನಂಪಕ್ಕದ ಕ್ಷೇತ್ರವುದನ್ನು ಬಂದರು ಸಿಮಾದ್ವಾರಕ ಯೋಜನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಕೃಗೋಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಯೋಜನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ನಕ್ಖಾಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಯಾವುದೇ ಲಾತಯ ರಸ್ತೆಯು ವಿವಿಧ ಲಾತಯ ನಹಂಯೋಜಿಸಿ ಮಾದಲಿಗಾದ ನಕ್ಖಾಲೆಯಿತರ ಮಾದಲ, ಜಂಜ ಇಪ್ಪಂದದ ಮಾದಲ, ಜಂಜ ಮಾದಲ, ಗ್ರಾಹಕ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಮಾದಲ ಅಥವಾ ಜಂಜ ಅನ್ಯಂತಿ ಮಾದಲಯಲ್ಲ ಅಭವ್ಯಾದಿಪಣನಾಗಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ರಸ್ತೆಯು ರಸ್ತೆಯ ರಸ್ತೆ ನಂಪಕ್ಕದ ಮತ್ತು ನಾಮಕ್ರಿಯ ವಿಷ್ಠಿತ ಯೋಜನೆಗೆ ನಕ್ಖಾಲಾಗುತ್ತದೆ ಮಾದಲಿಗೆ, 2012ರಷ್ಟು ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಪದೆಯಬಹುದು.

6.2.1 ರಸ್ತೆ ನಂಪಕ್ಕದಕ್ಕಾಗಿ ಭಾಗಾಂಶಿಣಿ

- ನಿರ್ಮಿತದಲ್ಲಿರುವ ವಿಭಾಗೀಯ ರಸ್ತೆ ಮಾದಲ ನಂಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಖಳಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಧಿನವನ್ನು ಖಾನೀ ಡಿಪ್ಲಾಮ್ ಇವಿಧಿಯಿಂದ ಕೃಗೋಳಿಲಾಗುತ್ತದೆ (ಪ್ರೋಲ್ರ್‌/ ಎನ್‌ಹೆಂಟಿಯಿಂಬಿಗೆ ನಿಯೋಜಿತವಾಗಿದೆ)
- ಅಂತರ್-ಭೌರ್ಯೇಲು ನಂಪಕ್ಕದಕ್ಕಾಗಿ ಖೊನ್ನಾಧಿನವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಯೋಜನೆಯ SPV ಱಂದ ಕೃಗೋಳಿಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ, ಖೊನ್ನಾಧಿನದ್ದಿಲ್ಲ ನಕ್ಖಾಯ ಮಾಡಲು ರಸ್ತೆ ನೆಚಿವಾಲಯದೊಂಬಿಗೆ ನಂಪಕ್ಕದ ನಾಧಿನಲು SPVಯು ಕನಾಡಕ ಜಿಲ್ಲಾಲಗೆ ಮಂಡಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಾವಾಸೆಯನ್ನು ಸೆಳುವಳಿಸುತ್ತದೆ

6.3. ಒಳಿನಾಡು ಜಿಲ್ಮಾರ್ಗ ನಂಪಕ್ಕದ

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಿಲ್ಮಾರ್ಗಗಳ ಕಾಯಿ, 201ರ ಅಂತರಿಯನ್ನು ಕನಾಡಕ ಡಿಲ್ರ್‌ ಒಳಿನಾಡು ಜಿಲ್ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಿಲ್ಮಾರ್ಗಗಳಾಗಿ ಅಭವ್ಯಾದಿಪಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಬಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜಿಲ್ಲಾಲಗೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಿಮಾದ್ವಾರಕ ಬಯಸಿದರೆ ಬಂಡಿಭ್ಯಾಪ (ಭಾರತದ ಒಳಿನಾಡು ಜಿಲ್ಮಾರ್ಗಗಳ ತಾಫಿಕಾರ) ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ಸಿಮಾದ್ವಾರಕ ನಡುವೆ ಕನಾಡಕ ಜಿಲ್ಲಾಲಗೆ ಮಂಡಳಿಯು ಮಂಡಳಿಯಿಂತೆ ಕಾಯಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಜಿಲ್ಮಾರ್ಗಗಳ ಅಭವ್ಯಾದಿ ಮತ್ತು ಕಾಯಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ಒಳಿನಾಡು ಜಿಲ್ಲಾಲಗೆಯನ್ನು ಪ್ರೌತ್ಸಾಹಿನಲು ಹಾದೂ ನಂಪಕ್ಕದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಕನಾಡಕ ಡಿಲ್ರ್ ಪ್ರಮುಖ ಫೆಲಿ ಕೆಂಪ್ರಿಯನ್ನು ಅಭವ್ಯಾದಿಪಣಿಸುವ, ಝಾಲನೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಹಾದೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಫೆಲಿ ಮಾದರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜಿತ ಸೆಲವೆರೆಗಳನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಜಿವಾಬ್ರಾಲಿಯನ್ನು ಕನಾಡಕ ಜಿಲ್ಲಾಲಗೆ ಮಂಡಳಿಗೆ ಹೊಂದಿದೆ.

7. ಸುಲಭತ ವ್ಯವಹಾರ (Ease of Doing Business)

- ಜಲನಾಲಗೆ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರವರ್ತಕ ಲಿಗೆ ಯೋಜನೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಲೀಡರಿ ಹರವಾನೆಲಗಳನ್ನು ಹಡೆಯಲು ಕಾರ್ಯ ಇತರೆ ನೆರವುಗಳನ್ನು ಸಿಲೆಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲನಾಲಗೆ ಮಂಡಿಗಳು ಏಕರೂಪ ವಿಜ್ಞಾನ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಸಂಪರ್ಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಗೆ.

7.1. ಜಲನಾಲಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರೌಡ್ವಾಹ ಹಾಗೂ ವಿನಾಯಿತಗಳು

- ಜಲನಾಲಗೆ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವಪಡಿಸು ಅನ್ವಯಿಸುವ ಪ್ರೌಡ್ವಾಹಿನೆಯಲು ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಇಷ್ಟಿಗೆ ರಾಜ್ಯಗ್ರಂಥಿಗೆ ಹೊಂಗಿಸಿದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಲನಾಲಗೆ ಯೋಜನೆಗಳ ಸ್ಥಿರತೆ, ಉಭದಾಯಕತೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರ್ಥಕ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಇನ್ವಿಟರ ಸಿಲಿಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಲನೈಕೆಯ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಒದಗನ್ನುತ್ತರುವ ಪ್ರೌಡ್ವಾಹ ಮತ್ತು ವಿನಾಯಿತಗಳನ್ನು ಜಲನಾಲಗೆ ಸಿಲೆಯಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲ ಹಿತದಲ್ಲಿಗೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ವಿಷ್ಣುಪಡಿಸಿದೆ.
- ಹೊನ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಿಲೆ 2020-25ರ ಸೈಕ್ಲನ್ ರೆಗ್ಲು ಉದ್ದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಪ್ರೌಡ್ವಾಹಿನೆಯಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿರುವ ಮತ್ತು ವಿನಾಯಿತಗಳನ್ನು ಸಿಲೆದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಿಲೆಯ ಹಿತದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಗೆ ತೋಣಿಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಗಳ ಮಂಡಿಗಳ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ಅದನ್ನು ಈ ಸಿಲೆಯ ಉದ್ದೇಶವಿಖಾಗಿ ಪ್ರೌಡ್ವಾಹ ಹಾಗೂ ವಿನಾಯಿತಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಗೆ ಪಾರ್ಪಿಸಿದೆ. ಈ ಸಿಲೆಯ ಉದ್ದೇಶವಿಖಾಗಿ ಪ್ರೌಡ್ವಾಹ ಹಾಗೂ ವಿನಾಯಿತಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಗಳ ಸಿಲೆಯ ಸಿಲೆಯಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲ ಹಿತದಲ್ಲಿಗೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ವಿಷ್ಣುಪಡಿಸಿದೆ.

- ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೀಲಂದ್ರಮ ಸಿಲೆ 2020-25ರ ಸೈಕ್ಲನ್ 14ರ ಅಳಿ ಪ್ರವಾಸೀಲಂದ್ರಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ (ಕರಾವಳಿ ಪ್ರವಾಸೀಲಂದ್ರಮವೂ ಸೇಲದಂತೆ) ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿವಿಧ ಲೀಡರಿ ಪ್ರೌಡ್ವಾಹಗ್ರಂಥದ ಹರವಾನೆ ನೆರವು, ಸುಷ್ಯಿರು ಉಪಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು, ಉಚಿತ ಮೂಲಸೈಕೆಯಗಳ ನೆರವು, ಮುದ್ರಾಂಕ ಶುಲ್ಕ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ತಿಗೆ ಶುಲ್ಕದ ವಿನಾಯಿತ ಇತ್ಯಾಗಿತ್ವ ಜಲನಾಲಗೆ ಯೋಜನೆಗಳ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಕರಾವಳಿ ಪ್ರವಾಸೀಲಂದ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹೊಸ್ಸಿಂಗ್ಸ್ ಜೆಟ್ಟಾಗಳು ಬಂಡವಾಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉಚಿತ ಮೂಲಸೈಕೆಯಗಳನ್ನು (ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ, ಜೆಟ್ಟಾಗಳು, ಹಾಕಿಂಗ್ ಸ್ವೆಚ್ಚೆ ಇತ್ಯಾದಿ) ಅಂತ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಶಿಲ್ಪಿಗಳ ತಕ್ಷಂತೆ, ಮೂಲಸೈಕೆಯಗಳ ವೆಜ್ಜಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬದಲನಿರ್ಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ.
- ಮೂಲಸೈಕೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸೀಮಿತ ಸಿಲೆ, 2018ರ ಅಳಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಾನವ ತೇಗೆ ವಿನಾಯಿತ, ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು ಇತ್ಯಾಗಿತ್ವ ಅರ್ಥ ಜಲನಾಲಗೆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ, ಅಂತ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಂತೆ, ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇವರಿಂದಲ್ಲದೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲನಾಲಗೆ ಮಂಡಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೆರವು ಹಾಗೂ ಪ್ರೌಡ್ವಾಹಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲನಾಲಗೆ ಮಂಡಿಗಳ ಪಾರ್ಪಿಸಿಲ್ಲ, ಸೊಕ್ಕವೇಸ್ಯಾಹಿದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಜೀರ್ಣೆಗೆ ಮಾತ್ರವಿಲಿಗೆ ನೆಡೆಸಿ, ಯೋಜನಾ ಪ್ರವರ್ತಕ ಲಿಂಗಿನೆಗೆ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಯಾತ್ರಿಕಾ ಬಹುದಾಗಿದೆ.

7.2 ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ನಹಯೋಣ

- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಲನಾಲಗೆ ಕೈಲ್ಲತ್ತದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲನಾಲಗೆ ಮಂಡಿಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ತಂಡಾಗಿಲ್ಲಿ ಜಾಲಯಿಳಿಯವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಲಭಿಸುವ ನೆರವು ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಜಾಲಗೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಲಭಿಸುವ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಸಂಪರ್ಕ ನೆಡೆಸಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಜಲನಾಲಗೆ ಕೈಲ್ಲತ್ತದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈದೊಳ್ಳಲು ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಯಸಿದರೆ ಅವರಿಗಳಿಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳ ಲಭಿಸುವ ನೆರವುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ.

8. ಜಲನಾಲಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಉಪಕರಣಗಳು

- ಕರಾವಳಿಯ ಪಲನರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಜನಸಮೂಹದಾಯಿದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಕ್ರಾಡಕದ ಜಳವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಜಲನಾಲಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಪಲಣಾಮ ಜಲರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕ್ರಾಡಕ ಜಲನಾಲಿಗೆ ಮಂಡಳ ದುರುತ್ತಿಸಿದೆ. ಜಲನಾಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಅನುಸಂಧಾನಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಪಲನರದ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗುವ ಖಣಾತ್ಮಕ ಪಲಣಾಮಗಳನ್ನು ಕಡೆಯೇ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳ ಲಿಂಗಾಂವಳಿಯವರೆಗೆ ಜಾಲಯಿಳಿರಲು ನಾಧ್ಯವಿದೆ.
- ಜಲನಾಲಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಉಪಕರಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರೌತ್ಸಾಹಕರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕ್ರಾಡಕ ಜಲನಾಲಿಗೆ ಮಂಡಳ ಪ್ರಕಟಿಸಬಹುದು.
- ಬಂದರುಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭವ್ಯಾಸಿಯನ್ನು ಪ್ರೌತ್ಸಾಹಿಸಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಹಸಿರು ಬಂದರು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಅವರಿಂತ ಪ್ರೈಮಿ ಉನ್ನೊ ಟಾಗ್, ನವೀಕರಣಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಮೈಕೋಯಿಸ್ ಹಾಗೂ ತಾಜ್ಜ್ವಿನಿವಿ ಹಣಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕ್ರಾಡಕದ ಬಂದರುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಹಾಗೆ ಇರುವ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಂದಿ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಳಿಸಲು ಬಂದರುಗಳಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಬಂದರು ಉಪಕರಣಗಳಿಗೆ ಅಂತಹ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಂತಹ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಕ್ರಾಡಕ ಜಲನಾಲಿಗೆ ಮಂಡಳ ಮುಂದಾಗಿಯೇ.
- ಕ್ರಾಡಕವು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ನಿರಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಪಲನರ, ನಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಜನಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಪಲಣಾಮಗಳನ್ನು ಜಲರುತ್ತಿದೆ. ನಿಮ್ಮದ್ದಿನ ಮಣಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಜರುಗಾಜ, ಜಂಡಮಾರುತ, ಭೂಕುಸಿತ ಇತ್ಯಾಗಿರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಕೆಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯವು ಹವಾಮಾನ ವ್ಯೋಮದಿಂದ ಮತ್ತು ಸೈನಿಕದ ವಿಹತುಗಳಿಂದ ಅಹಾಯವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಹತುಗಳ ನಾಲಿಗೆ ಮತ್ತು ಉಜ್ಜಿಂಕ್ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಅಡಿತೆಡಿ ಉಂಟು ಮಾಡಬಹುದು. ಹೀಗಾಗೆ ಉತ್ತಮ ಉಜ್ಜಿಂಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಂತಹ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಅಂದಿಸಿ ಅದಿನದ ಕ್ರಾಡಕ ಹವಾಮಾನ ವ್ಯೋಮದಿಂದ ನಿರ್ಧಾರಿಸಿದ ಅಂದಾಜನಲು, ದುಷ್ಪಲಣಾಮಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಹಾಗೂ ಸೈನಿಕದ ವಿಹತುಗಳ ನಂಭವಿಸಿದರೆ ಅದರ ದುಷ್ಪಲಣಾಮಗಳಿಂದ ಜೀವಲಸಿಕೊಂಡು, ಪುನಃ ಮೌದಾನಿಂತೆ ಕಾರ್ಯಾಂಶರಣೆ ನಡೆಸಲು ನಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದಿನದ, ಸುಸ್ಥಿರ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭವ್ಯಾಸಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಜಲನಾಲಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವವನ್ನು ತರಲು ಕ್ರಾಡಕ ಜಲನಾಲಿಗೆ ಮಂಡಳ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉಪಕರಣಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಜಾರ್/ಲಂಗಾಯಿತ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದೆ.
- ಸುಸ್ಥಿರ ಜಲನಾಲಿಗೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನಸಮೂಹದಾಯಿದ ಹಾಲ್ಯಾಂಕ್ಲೆಸಿಕೆ ಹಾಗೂ ಬೆಂಬಲದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಜಲನಾಲಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಹಾಗೂ ಮುಂದೆ ಅಗತ್ಯ ಜಳಭಾಗದಾದ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಕರಾವಳಿ ಜನಸಮೂಹದಾಯಿದಲ್ಲಿ ಬೆಕೆಸುವುದು ಬಹಕ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕ್ರಾಡಕ ಜಲನಾಲಿಗೆ ಮಂಡಳ ತಾನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕೌಶಲ್ಯಾಭವ್ಯಾಪ್ತಿ ತರಬೇತ ಯೋಜನೆಗಳ ಹಾಗೂ ನಾಮಣ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ಉಪಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಕರಾವಳಿ ಜನಸಮೂಹದಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾಲ್ಯಾಂಕ್ಲೆಸಿಕೆಯಿಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿದೆ.

1. Short Title

This policy is called the “**Karnataka Maritime Development Policy of 2024**”

2. Introduction

2.1. Background

Karnataka has a maritime coastline of about 320 kms. The state has 1 major and 13 non-major ports. Currently, non-major ports in the State handle ~1 MTPA of cargo out of which more than 90% is handled at Karwar port. This highlights the opportunities for further improvement in the maritime infrastructure in the State.

Development in maritime sector is important for social and economic development of the State. A developed and efficient port infrastructure facilitates trade and supports growth of the manufacturing sector, thus providing a competitive edge to the industries in the hinterland. In addition, tourism and fisheries sector are key components in the maritime ecosystem. Maritime led tourism and fisheries infrastructure projects will aid in the social and economic development of the coastal region. Improvement in these sectors is required through well planned development in maritime led tourism infrastructure and facilities as well as fisheries infrastructure and facilities. Karnataka plans to undertake sustainable development of maritime infrastructure including ports, maritime led tourism, fisheries, maritime-related enterprises, connectivity & logistics to create employment opportunities, skill development, increased livelihood opportunities for the coastal community, and economic value add to the region.

2.2. The Karnataka Maritime Board

To achieve the above objectives, **The Karnataka Maritime Board** (hereby referred to as “KMB”) was established in 2018 for development and management of ports, inland waterways and the coastal region in the State of Karnataka. KMB will undertake development of overall maritime infrastructure in Karnataka through development of port facilities for existing cargo, promotion of coastal cargo movement, development of logistics infrastructure, encouraging port-based industries development and development of maritime led tourism and fisheries infrastructure.

2.3. Objectives of the Maritime Development Policy

The previous policy, “**Karnataka Minor Ports Development policy, 2014**”, focused on ports and logistics sector of the coastal districts in Karnataka. With the establishment of the **Karnataka Maritime Board (KMB)**, this new policy aims towards a comprehensive sustainable development through interventions across the maritime sector.

The key objectives of this policy are given below:

- (i) To increase the share of Karnataka in domestic and international trade and commerce in India through holistic maritime sector development.
- (ii) To create sufficient infrastructure facilities by public and private sector investments in maritime and inland water sector.
- (iii) To encourage private sector participation in the maritime and inland water infrastructure.
- (iv) To cater to the needs of increasing traffic of Karnataka and its neighboring States by providing efficient port & port-related facilities and services.
- (v) To provide port facilities to promote export-oriented industries and port-based industries in the coastal districts of Karnataka and its hinterland.
- (vi) To improve efficiency of existing port infrastructure developed in the State through capacity augmentation and equipment upgradation.
- (vii) To decongest cities and highways by providing facilities for coastal shipping of passengers and cargo traffic.
- (viii) To encourage ship building and ship repairing facilities in Karnataka
- (ix) To promote maritime led tourism infrastructure by providing facilities for leisure and water sports activities along the coastline and inland waterways.
- (x) To promote development of fishing harbours, breakwater and related logistics infrastructure.
- (xi) To offer single window access for the maritime sector development in Karnataka, streamline clearances & regulatory hurdles.
- (xii) To improve the climate change and disaster resilience of the coastal districts in Karnataka through sustainable investments across the maritime sector

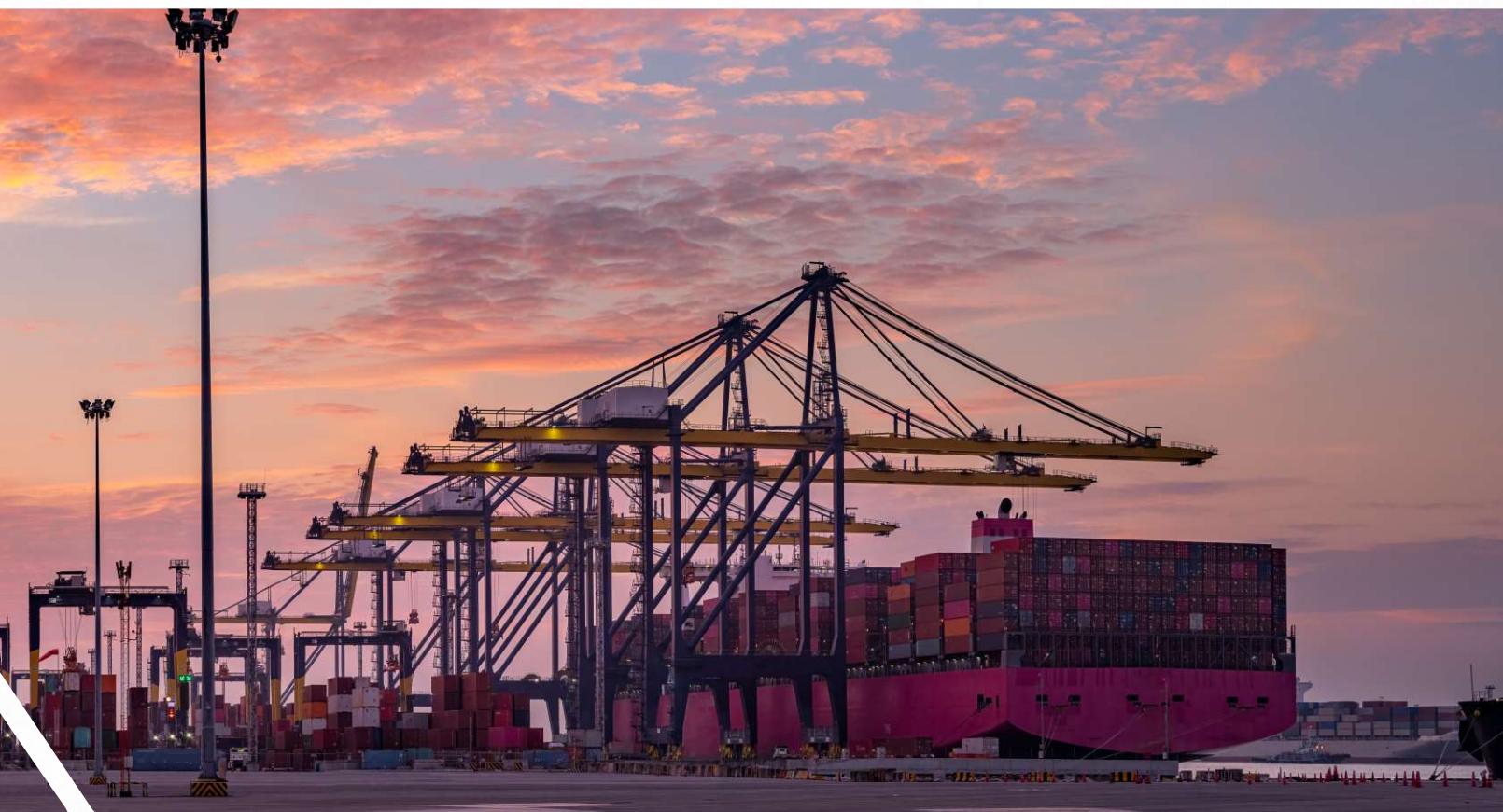
3. Definitions

(In this policy, unless the context otherwise requires)

- **'approach road'** means road connecting from port gate to the state or national highway
- **'berthing dues'** means charges levied for using the berth
- **'brownfield development'** means development of any existing maritime infrastructure to augment its capacity or improve its conditions
- **'captive cargo'** means cargo, which are meant for the exclusive use of the port promoter
- **'captive jetty'** means the jetty operated by the private player for handling exclusively his own cargo
- **'captive port'** means port developed by a private player/entity for handling captive cargo
- **'coastal shipping'** means movement of cargoes by ship between ports of the same country
- **'commercial port'** means a port where all the cargo including captive and third-party cargo are handled
- **'concession agreement'** means the agreement between the KMB and the private developer detailing out the terms and conditions
- **'dock'** means an enclosed place near a harbour or river where ships can berth to load and unload
- **'government'** means the Government of Karnataka
- **'greenfield development'** means development of maritime infrastructure at a previously undeveloped site
- **'hinterland'** means geographical region providing cargo to the port
- **'jetty'** means artificial structure into the sea enabling passage of passengers and cargoes to and from the vessel
- **'Karnataka New Industrial policy 2020-25'** refers to the policy as updated or revised from time to time by the Govt. of Karnataka (GoK)
- **'Karnataka State PPP Policy for Infrastructure Projects, 2018'** refers to the policy as updated or revised from time to time by the Infrastructure Development Department (IDD)
- **'Karnataka Tourism Policy 2020-25'** refers to the policy as updated or revised from time to time by the Department of Tourism
- **'landing dues'** means dues levied on the landed cargo
- **'maritime project'** means any project identified under section 4.1 Maritime projects for development

- **'master-developer'** means a developer responsible for the development of overall project including project planning & design, financing, project execution & oversight, and operations and maintenance. Master-developer may award a part or whole of the project to one or several sub-developers.
- **'minor minerals'** include minerals like earth, clay, sand, etc. excavated during maritime infrastructure development
- **'navigational equipment'** means the guiding aids for navigation such as lights, buoys etc provided in accordance with international rules
- **'ports'** under this policy means such non-major ports declared by Government of Karnataka under clause (a) of sub-section (l) of section 4 of the Indian Ports Act, 1908 (Central Act XV of 1908)
- **'port dues'** means dues levied on the Gross Tonnage of the vessels entering into port limit
- **'Port Exclusivity Zone'** means the area within the specified distance from the awarded greenfield port where a competing facility with similar commodity handling is disallowed;
- **'port operator'** means the individual or group or the company or their authorised agency that develops or promotes and / or operates the port; 'port user' means the individual or group or the company or their authorised agency who uses the services of the port;
- **'quay'** means a dock within a port where cargo is loaded/unloaded to/from the vessel;
- **'Ro-Ro service'** means conveying of wheeled cargo being driven on or off ship via a ramp
- **'schedule of rates'** means schedule detailing the various dues such as port dues, landing and shipping dues, license fee, ground rent, shed rent, waterfront charges, vehicle entry fee, weighbridge charges, hire charges, bunkering charges, pilotage dues, berthing dues etc., and the rate at which they are levied as defined by Karnataka Ports Landing and Shipping fees as revised from time to time
- **'shipping dues'** means dues levied on the shipped cargo
- **'shipyards'** means ship-building or ship-repair in the coastline
- **'solicited proposals'** means the maritime development projects identified by KMB for the private participation
- **'unsolicited proposals'** means the maritime development projects identified and proposed by a third party (Govt. agency, PSU or Private player) for development
- **'waterfront'** means the body of water in front of the port

4. Comprehensive Development of Maritime Infrastructure

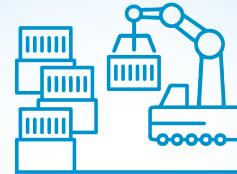
The maritime development in the State has been limited. KMB plans to take up development of maritime infrastructure along the coast, inland waterways or any other location as identified by the Board across the below 6 themes of infrastructure development

Development or upgradation of port infrastructure

Coastal cargo through port-based storage cum distribution centres

Development of logistics infrastructure

Encouraging port-based industries development

Maritime led tourism infrastructure

Development of fisheries infrastructure including fishing harbours as well as storage & cold chain infrastructure.

GoK has notified thirteen locations for maritime infrastructure development in the three coastal districts of Uttara Kannada, Udupi and Dakshina Kannada. These thirteen locations for maritime development in the State from the North to the South are Karwar, Belekeri, Keni, Tadri, Pavinakurve, Honnavar, Manki, Bhatkal, Kundapur, Hangarkatta, Malpe, Padubidri and Old Mangalore Port. Karnataka also has 11 national waterways in the state including NW 4, NW 21, NW 41, NW 43, NW 51, NW 52, NW 67, NW 74, NW 76, NW 90, NW 104, and NW 105.

4.1. Maritime projects for development

KMB plans to take up development of infrastructure at these 13 identified locations for non-major port development, inland waterways or any other location as identified by the Board. KMB shall develop maritime projects in Karnataka across the following categories:

4.1.1. Category A: Port development projects

Karnataka has a highly developed industrial hinterland. However, the non-major port infrastructure in the state is inadequate with low drafts and unable to support requirements of the industries in the state. KMB intends to undertake below port infrastructure development:

- I. **Greenfield ports:** Ports developed on PPP mode for the purposes of handling commercial cargo for the cargo owners in the port hinterland. KMB is targeting to develop non-major greenfield ports on the coastline of Karnataka through private participation to improve the overall logistics and transportation scenario in the State.

II. **Captive ports:** Ports developed for the purposes of exclusively servicing the needs of a specific proponent for handling captive cargo for exclusive use of the proponent

III. **Captive berth:** Jetty/ berth in ports where KMB is the master-developer for the purposes of exclusively servicing the needs of a specific proponent (Govt. agency, PSU or private player) for handling captive cargo for exclusive use of the proponent

IV. **Private berths in KMB ports:** Jetties/ berths in where KMB is the master-developer for the exclusive use by the proponent/ operator for handling commercial cargo

4.1.2. Category B: Tourism development projects

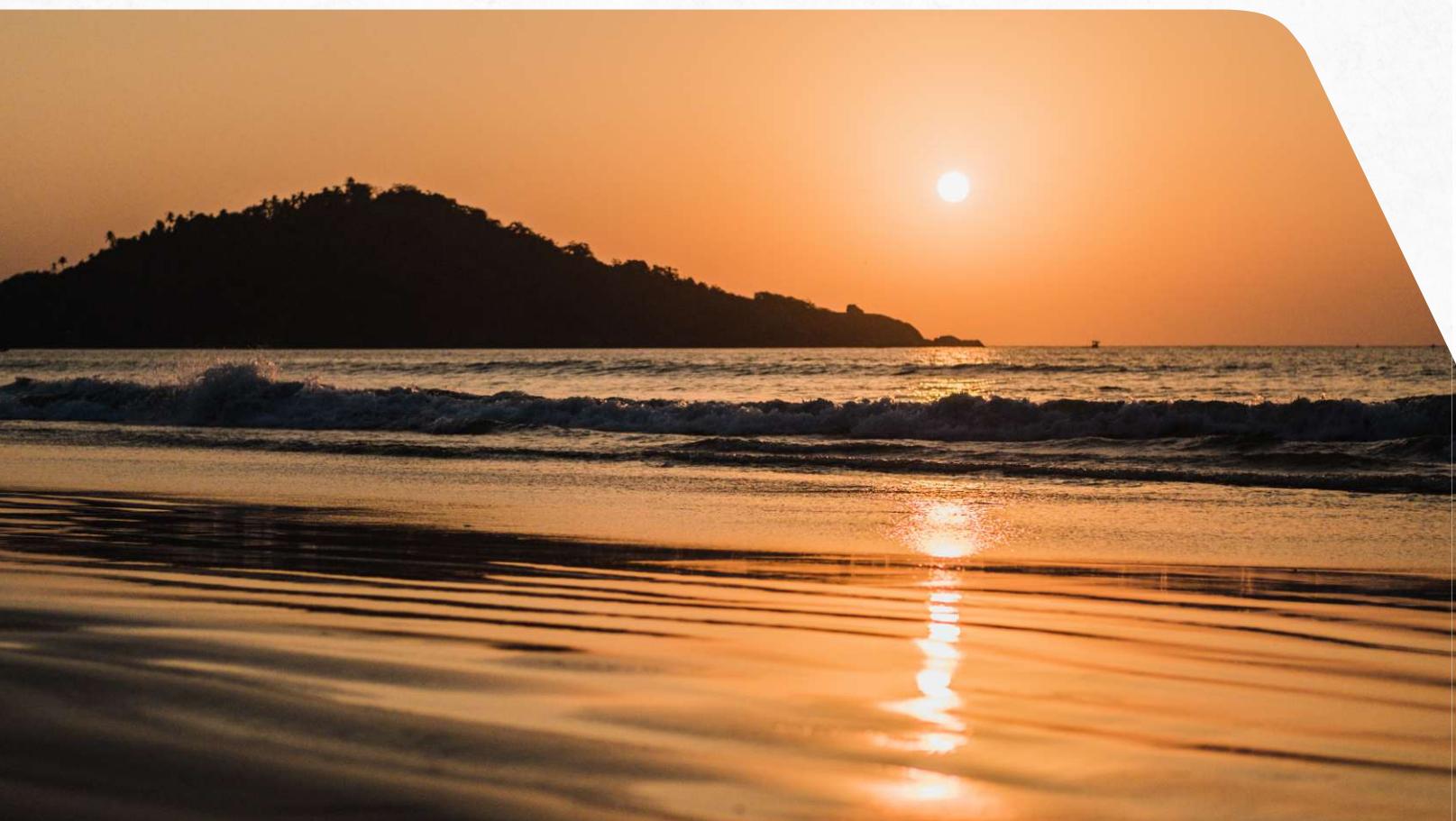
The 320 kms coastline of Karnataka with its beaches and islands aided by rivers, Western Ghats and forests creates a potential for tourism development. KMB may utilise existing maritime and inland waterway infrastructure and waterfront or create additional infrastructure to develop tourism projects including development of marinas/cruise terminal, port tourism, houseboat, river cruises, etc.

- I. Marinas/Cruise terminals:** KMB has several touristic locations along the coast. KMB aims to undertake the development of marinas and cruise tourism to tap into the cruise tourism market and increase tourism along the coast.
- II. River cruise and houseboats:** Karnataka has several scenic rivers, including the Kaveri, Krishna, and Tungabhadra, which can offer potential for river tourism and houseboats in the state. KMB aims to focus on developing the required infrastructure to attract river cruise and houseboat operators in the region.
- III. Beachfronts and Riverfront development:** Beachfront and riverfront development in Karnataka offers potential economic and recreational benefits such as tourism, employment, and improved infrastructure. KMB aims to ensure that development is done in a sustainable and responsible manner to protect coastal and river ecosystems that are vulnerable to damage and their protection is crucial for the long-term sustainability.

IV. Coastal resorts and amusement parks: Many of Karnataka's beaches are popular tourist destinations. Coastal resorts and floating amusement parks can offer visitors a unique and luxurious experience, attracting more high-spending tourists to the region and generating more revenue for local communities.

V. Water Aerodromes: Water aerodromes are airports built on water bodies that can serve as an alternative mode of transportation and emergency response infrastructure in areas where waterways are prominent. Karnataka, with its numerous water bodies and popular tourist destinations, would benefit from water aerodromes to connect remote areas and boost tourism.

KMB encourages private players in development of maritime led tourism projects and shall provide support to such developers through facilitation of core infrastructure and logistics facilities as required.

4.1.3. Category C: Fisheries development projects

Fisheries development in Karnataka can bring economic growth, food security, and employment opportunities to the region. KMB shall support in development of requisite coastal, riverine, or inland reservoir infrastructure including fishing jetties, harbours, breakwater, etc. and logistics infrastructure such as cold storages, warehouses, parking yards, etc. KMB shall encourage development of infrastructure for fishing and allied activities such as export oriented fish processing centres and fishing clusters in the coastal regions in coordination with the Department of Fisheries, Karnataka Fisheries Development Corporation and the National Fisheries Development Board.

- I. Fishing harbours, fishing boat jetties and landing centres:** Fishing harbours play an important role in the development of fisheries in Karnataka. Fishing harbours provide infrastructure for various fishing-related activities, such as fish landing, handling, processing, and storage. They also provide facilities for repair and maintenance of fishing boats, which is essential for the sustainability of the fishing industry. In addition, they provide a safe and secure shelter for fishing boats, protecting them from storms and rough sea conditions ensuring the safety of fishermen and their equipment.
- II. Fish processing centres:** The state has about 45 fish processing centres in the coastal districts. Modern fish processing centres will help in the growth of the fisheries sector in the state through reducing the wastage and increasing profitability of the industry in the State.
- III. Ancillary infrastructure:** KMB shall strive to support department of fisheries in development of requisite ancillary infrastructure including such as cold storages, warehouses, parking yards, etc. Further, to promote and encourage exports, the basic infrastructure required for promotion of Marine Products exports like Pre-processing centers, Post-Storagecentres, Live Fish/Chilled Fish/Dry Fish Handling centres, Storage premises, Independent Cold Storage and Ice Plants, a scheme for development / upgradation of existing facilities in the coastal district to be formulated on PPP model.

4.1.4. Category D: Industrial development projects

Industrial development and port development shall go hand in hand and produce synergistic impact. The Government of Karnataka has come out with the New Industrial Policy 2020-25 and encourages setting up of industries by the private sector and offer necessary infrastructure facilities

- I. Shipyards for ship building & repair facilities:** KMB plans to encourage shipbuilding and ship-repairing industries through assistance in terms of land allotment and development of the necessary common infrastructure in Karnataka
- II. Port dependent industrial areas:** One of the key objectives of the maritime development in Karnataka is to promote sustainable coastal development. KMB shall focus on sustainable industrialisation of the coastal region through provision and development of port dependent industrial areas, which would also augment the cargo potential at the non-major ports in the State in addition to bringing cost efficiencies for the industries and increasing the competitiveness. The land for such port dependent industrial area may be identified, procured and developed in parallel to the port project development.

The Government has planned coastal economic zone (CEZ) for petrochemicals to be established in Dakshin Kannada district of the State under Sagarmala. One more CEZ is proposed to be established in the Uttar Kannada district.

The focus industrial sectors for promotion of port based industrial development include fish processing, cashews, gherkins, coffee, other agricultural products, pharmaceuticals, etc. KMB may facilitate development of infrastructure and facilities for any other sector based on industry representation or own assessment

4.1.5. Category E: Logistics infrastructure projects

KMB shall focus on development of storage / warehousing facilities, i.e. container freight stations (CFSs), inland container depots (ICDs), tank farms, cement silos, warehouses, cold storages, etc. to facilitate industries and cargo owners in the State and to encourage coastal cargo movement.

- I. **Dry ports, Inland Container Depots (ICDs) & Container Freight Stations (CFSs):** The demand for container handling facilities in Karnataka is growing due to the state's expanding economy and increasing trade activity. KMB aims to improve the logistics infrastructure in the state through development of container handling facilities to support domestic and international trade. In addition to this, KMB shall also explore the development of Dry Ports in proximity to the major towns in the state of Karnataka to facilitate smooth cargo evacuation and to reduce the overall cost of logistics.
- II. **Port based Cement silos and Tank farms:** The need for silos and tank farms in Karnataka is driven by the state's construction and industrial sectors. There is considerable

interstate movement of cement. Development of cement silos and distribution centres at ports will help in modal shift of such movement to coastal mode bringing in logistics cost efficiencies and augment the port traffic. In addition, many industries in Karnataka require the storage and handling of chemicals, petroleum products, and other raw materials, which are often stored in tank farms. KMB aims to take initiatives to address this need and promote development of silos and tank farms in Karnataka.

- III. **Warehouses and Cold Storages:** KMB aims to promote the development of warehousing and cold storage facilities to facilitate manufacturing and agriculture sector in the state and improve the overall logistics infrastructure.

4.1.6. Category F: Island Development

Karnataka's Coastline houses multiple islands with vast untapped potential. With Coastal Tourism witnessing substantial traction, KMB envisages the prioritization of island development to promote tourism & ancillary activities in the State.

- I. **Island Identification:** KMB shall identify all relevant coastal and riverine islands to be taken up for holistic development for tourism and other ancillary purposes, in compliance with the local Land use planning and zoning regulations.
- II. **Island Master Plan:** With a view to sustainably develop the Islands in the state, KMB will prepare an 'Island Master Plan of Karnataka'. Accordingly, a roadmap will be readied to holistically develop Island infrastructure (including transportation, utilities, and facilities) with an aim to boost tourism, employment, and other ancillary activities at the Coast. KMB shall develop connectivity to these, and encourage private participation in the development of the islands.

4.1.7. Category G: Offshore renewable energy projects including Green Hydrogen

Karnataka's coastline presents an opportunity for harnessing wind and tidal energy, diversifying the state's energy portfolio, and reducing its reliance on fossil fuels.

Developing renewable energy generation projects in Karnataka would also create job opportunities, and significantly contribute to the state's renewable energy targets, ultimately fostering economic growth while mitigating environmental impact.

I. Offshore and Nearshore Wind Farms:

Establishing offshore and near shore wind farms along Karnataka's coastline involves installing wind turbines at sea to harness the region's strong winds, generating renewable electricity. These farms are pivotal in tapping the potential of wind energy, contributing to the state's power supply and reducing reliance on traditional energy sources. Also, ports are key infrastructure for manufacturing the high rated wind energy turbine blades which are easy to transport through waterway than the road logistics.

II. Tidal Energy Projects:

Implementing tidal energy projects involves harnessing the power of tidal movements in the state's coastal regions. Tidal energy projects offer a consistent and predictable renewable energy source, and can aid in Karnataka's objective of sustainable energy generation

III. Green Hydrogen and its Derivatives:

Ports play a crucial role in the green hydrogen economy by acting as hubs for production, storage, and distribution, facilitating the transport of hydrogen and its derivatives to various end-users, and integrating green hydrogen into its operations to further reduce carbon emissions. Infrastructure such as space for production facilities, electricity connectivity, storage tanks, pipelines, liquefaction plants, compression stations, loading and unloading terminals, bunkering facilities, and safety system among others are key requirements for supporting green hydrogen and its derivatives market in the state.

KMB shall facilitate development of offshore renewable energy projects including green hydrogen through streamlining the process for project approvals, licensing, and permits which are related to infrastructure. Further, the project developer shall secure the project approval as per the process stipulated in the "Karnataka Renewable Energy Policy 2022-2027" under the administration of Energy Department, and Karnataka Renewable Energy Development Limited (KREDL) which is State Nodal Agency for renewable energy projects in the State. KMB shall also ensure compliance with environmental standards, safety regulations, and other necessary guidelines for offshore renewable energy projects, including green hydrogen, making the development process more efficient and transparent.

In addition, KMB shall also explore development of essential infrastructure such as ports, jetties, or specialized terminals to support the construction and maintenance of offshore renewable energy projects including green hydrogen with an aim to ease logistical challenges, attracting private sector to invest in offshore renewable energy projects.

For offshore renewable energy projects including green hydrogen, the developer must execute the projects in accordance with the guidelines/standards/policies/programs set by the Ministry of New and Renewable Energy (MNRE), Government of India, and its affiliated organizations, such as the National Institute of Wind Energy (NIWE), as well as the regulations and guidelines issued by the Karnataka Electricity Regulatory Commission (KERC) and other relevant authorities.

4.1.8. Category H: Capacity building initiatives

Capacity building initiatives are important for holistic development of the maritime sector in Karnataka. Factors driving the need for capacity building initiatives include increasing demand, technological advancements, safety and security concerns, and environmental concerns. KMB aims to undertake various initiatives to address these needs:

I. Skill development: Development of maritime infrastructure in the State will require human resource with requisite skills for effective execution and operation. KMB will also focus on the establishing institutes for development of trained manpower with requisite skill sets.

- a. Establish new maritime institutes, crew training centres, skill development programmes and specialized courses along with the central government or other state departments for the upcoming maritime projects in the coastal districts.
- b. Strategic tie-ups with institutes in the maritime sector to promote capacity building

of the local coastal population to create a larger trained human resource pool in Karnataka

- c. Incubation centres for skill development in the maritime and logistics sector of Karnataka in coordination with Central and State government skill development and training schemes.

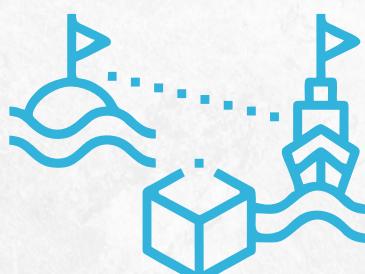
II. Automation and technological integration: KMB aims to improve the efficiency of existing as well as upcoming ports through technological integration and implementation of Port management systems such as performance monitoring, IoT, land inventory management, etc.

4.1.9. Category I: Other maritime projects

I. Coastal protection works and disaster relief:

KMB aims to implement the Sustainable Coastal Protection and Management Investment Program (SCPMIP) to address immediate coastal protection needs and coastal instability using environmentally and socially appropriate solutions, with a focus on softer options such as artificial reefs, beach nourishments, and dune management. It also aims to protect the coastline from erosion and in so doing enhances income-generating opportunities for coastal communities

II. Marine Spatial Planning: Marine spatial planning in Karnataka is needed to promote sustainable development in the region by balancing different uses of the marine environment. It can help to minimize conflicts among users by identifying areas suitable for different activities. Marine spatial planning can also help to adapt to the impacts of climate change on the marine environment by identifying vulnerable areas. It provides a framework for effective management of marine resources and activities by bringing together stakeholders.

4.2. Mechanism for infrastructure development

The categories A to I denotes the key maritime infrastructure development areas envisaged to be developed in Karnataka. KMB shall develop projects across all the above categories through (i) inviting private sector participation; and/or (ii) coordination with the concerned Central or State Govt. agency or Public Sector Unit (PSU); and/or self-development (through EPC, item-rate contracts, etc.).

The Government of Karnataka is focused on **increasing the private sector participation in all the maritime development project categories**. To achieve this, KMB has formulated an **operational strategy for private participation** to encourage and facilitate private investments in the maritime sector.

5. Operational Strategy for Private Participation

The Government of Karnataka encourages development of the maritime sector in the State through public-private participation. The private sector participation is envisaged in the maritime sector projects, including creation of multi-user port facilities capable of handling all types of cargo, captive port facilities, infrastructure improvement or brownfield development at operational non-major ports, port based industrial parks and economic zones, maritime led tourism, shipbuilding & ship repair facilities, and development of logistics and auxiliary infrastructure.

The thrust of the Maritime Development Policy shall be to encourage effective private participation and speedy implementation of the projects. These projects may be identified by the KMB or proposed by a third party for development.

Solicited proposals: Solicited projects are the infrastructure development projects identified by KMB for private participation. A Request for Proposals (RFP) or Request for Applications (RFA) shall be issued to solicit proposals for these projects. Such proposals will be solicited proposals.

Unsolicited proposals: Unsolicited proposals are the maritime development projects identified and proposed by a third party (Govt. agency, PSU or private player) for development as per their requirement and submitted to KMB.

5.1. Procurement process for solicited proposals

The threshold project cost for **all the project categories** on PPP shall be as per the **Karnataka State PPP Policy for Infrastructure Projects, 2018** or as decided by KMB on a case-to-case basis as per the merit of the project.

The procurement process for solicited proposals shall be through competitive bidding as per the **Karnataka State PPP Policy for Infrastructure Projects, 2018 for all maritime project categories**.

The procurement process for projects below the threshold project cost may be awarded through competitive bidding on KMB's discretion.

5.2. Procurement process for unsolicited proposals

The procurement process for unsolicited proposals shall be through competitive bidding as per the **Karnataka State PPP Policy for Infrastructure Projects, 2018** for all maritime project categories above the threshold project cost.

The procurement process for projects under any category below the threshold project cost may be awarded on nomination or through competitive bidding based on KMB's discretion.

KMB may also choose to develop unsolicited proposals/projects on its own without private participation based on their merit and contribution towards economic development of the coastal districts.

5.3. Minimum distance/ exclusivity to project developers

a) For greenfield commercial ports (Category A.I)

To enhance the viability of the awarded greenfield commercial port project, the KMB may allot a '**Port Exclusivity Zone**' with a **prescribed distance** from the awarded projects for a **specified period** from the date of commencement of operations. The distance and period shall be specified by the KMB in the bid documents. KMB may prescribe additional criteria including investment value and minimum guaranteed cargo.

b) For other maritime projects

(All Categories except A.I)

In case of projects under categories other than greenfield commercial ports, the minimum distance as well as exclusivity period for similar development by KMB may be requested by the project developer through a proposal to KMB which may be evaluated and considered.

5.4. Minimum development obligations & special provisions

KMB may include minimum development obligations and/or other special provisions such as minimum guaranteed throughput, etc. for the project in the bid/concession document.

- For **Captive ports/berths (Category A.II& A.III)**, the project proponent shall be required to guarantee a minimum traffic of 70% of the captive port/ berth capacity to be handled at the port/ berth or as decided by KMB on a case-to-case

basis. Captive port/ berth may also handle third-party cargo limited to 30% of the total cargo handled in the particular year at the port or as decided by KMB.

- For **private berths in ports where KMB is the master-developer (Category A.IV)**, the project proponent shall be required to guarantee a minimum tonnage as decided by KMB on a case-to-case basis

5.5. Concession agreement

KMB shall prescribe model concession agreements (MCA) for non-major ports and guideline documents for other maritime project categories to streamline procurement processes and encourage private participation. These documents shall help in preparation of bid documents for PPP projects.

5.5.1. PPP procurement options/ models

For greenfield commercial port projects (Category A.I) undertaken through public-private partnership (PPP), DBFOT (Design, build, finance, operate and transfer) model shall be the preferred PPP model for developing the project. However, the KMB may decide on any other PPP model suitable for projects on case-to-case basis. For other maritime infrastructure project categories, KMB may decide to use a suitable development mode including DBFOT, O&M (Operations & Maintenance), lease, BLT (Build, Lease, Transfer), BOT (Build, Operate, Transfer), BOOT (Build, Own, Operate, Transfer), etc. based upon the nature of the project.

5.5.2. Concession Period

a) For port development projects (Category A)

The concession period for the port/jetty project shall be up to 30 years. Grant of extension after end of initial concession period, for additional 30 years based on merit of the application.

b) For other maritime project categories

Every project in these maritime infrastructure categories have different investments with varying return period and, the actual concession period will be decided at the discretion of KMB based on the merits of the case. However, a general range of concession period for these projects are shown in the table below:

Category	Name	Concession period range
A	Tourism projects	10 to 20 years
B	Fisheries projects	10 to 30 years
C	Industrial development	30 years
D	Logistics infrastructure	10 to 30 years
E	Island development	10 to 30 years
F	Offshore Renewable Energy Projects including Green Hydrogen	20 to 30 years
G	Institutes & training centers	10 to 20 years

5.5.3. Tariff regulation/ Pricing freedom

- KMB shall allow the project developer to set tariffs in line with market rates for the project
- The project developer is required to establish transparency in tariff setting mechanism and publish these tariffs
- KMB may undertake review of the tariffs and direct the project developer to revise the tariffs, in case tariffs are not in line with rates at other similar facilities.

5.5.4. Payment mechanism

Payments from the private project developer to KMB throughout the agreement period shall be made as per the concession.

- All statutory charges for sea or river waterfront usage;
- Reclaimed land and govt. allotted land lease charges (in case leased by KMB) as applicable to the project;
- Concession fee as specified in the bid documents for the project; and
- Any other charges specified in the bid documents/concession.

5.5.5. Collection of levies & dues

In case of a project where KMB is the master-developer, levy and payment shall be as per the schedule of rates approved by the KMB.

In case of any maritime infrastructure project developed on PPP, levy and payment shall be in accordance with the concession agreement signed for the project.

5.6. Land acquisition and allotment

KMB aims to streamline the land acquisition and allotment process to improve project implementation timelines and attract private participation. The three types of land assets involved in the maritime sector include land owned by KMB, land reclaimed through marine dredging & excavation and private land.

5.6.1. Allotment of Land owned by KMB

- KMB shall follow the land valuation and lease rental guidelines as per Karnataka non-major Port Land Allotment Guidelines, 2020.

5.6.2. Allotment of reclaimed land

- The revenue department shall register the reclaimed land to KMB.
- In case, the dredging and reclamation costs are borne by KMB, the reclaimed land shall be allotted to the project developer on lease basis. The lease rentals applicable shall be **equal to the lease rentals for govt. land** as per Karnataka non-major Port Land Allotment Guidelines.

5.5.6. Equity participation

KMB may choose to participate in equity on case-to-case basis based on the requirement of the project as given in the bid documents.

In case, KMB chooses to take equity stake for a project, it shall be in the form of allotment of land. The proportion of equity stake of KMB shall be computed as proportion of the value of the land as per the ready reckoner rate to the total project cost. The estimate of the total project cost shall also be provided in the bid documents.

5.5.7. Ease of exiting investment

The modalities for concessionaire to exit the investment shall be detailed out in the concession agreement.

5.5.8. Termination Compensation

The termination compensation for the project shall be based on the concession agreement.

- If the dredging and reclamation costs are borne by the project developer, KMB may lease the reclaimed land to the project developer on **land lease rentals as applicable for the foreshore land** as per the Karnataka non-major Port Land Allotment Guidelines.

5.6.3. Acquisition of private land

- The **project developer shall be responsible for land acquisition** for the project.
- If the developer is not able to purchase a land parcel that lies within the project development area/layout:
- The KMB shall depute a land acquisition officer/personnel within its organization to liaison with KIADB and revenue department.
- KIADB shall acquire the land as per the Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Act, 2013 with the help of state's revenue department on a non-prejudicial best-efforts basis.
- The developer shall have to make a payment equivalent to the actual acquisition cost plus facilitation charges as percentage of land acquisition cost to the KIADB.
- Facilitation charges shall be as defined by the KIADB.
- The ownership of the acquired land shall remain vested in the project SPV.

¹Present facilitation charges to KIADB- 7.5 % for govt. projects and 10% for PPP projects

6. Connectivity Infrastructure Development

The Government, being aware of the need for huge investments for development of the maritime sector, is committed to the development of complementary infrastructure facilities. KMB shall also identify and liaise with other responsible department/ agencies for developing appropriate connectivity infrastructure to facilitate development of maritime infrastructure in the State.

6.1. Road Connectivity

6.1.1. Approach road connectivity

- The approach road for the project shall be the responsibility of the master developer.
- The cost of development of approach road connectivity is to be borne by the project developer, unless defined otherwise in the bid/concession document. In case of a large infrastructure project such as greenfield port or industrial park project, approach road shall include connectivity to the nearest highway.
- The approach road connectivity shall be undertaken as part of the project and included in the detailed project report. KMB shall facilitate private developer in coordination with KRDCL, NHAI, PWD and other departments for road connectivity.

6.1.2. Hinterland road connectivity

- For **port development projects (Category A)**, any hinterland road connectivity required by the private port developer may be developed through project SPV formation between interested stakeholders through coordination with KRDCL and NHAI (If required) through PPP models (Tolling), EPC or Annuity model.
- The detailed obligations of the stakeholders in the SPV shall be drafted on a case-to-case basis after mutual discussions.
- Hinterland road connectivity for any other maritime project category shall not be undertaken or facilitated by KMB.

6.1.3. Land acquisition for road connectivity

- Land acquisition for approach road connectivity to the nearest highway, state or national, shall be undertaken by the private developer (vested with project SPV). Land owned by KMB may be leased to the project SPV for approach road under the land allotted for project development.

- Land acquisition for hinterland road connectivity shall be undertaken by the private developer in the SPV formed for road connectivity. Land owned by KMB may be leased to this SPV for road connectivity as per **The Land Acquisition ([Karnataka] Extension And Amendment) Act, 1961**.

6.2. Rail connectivity

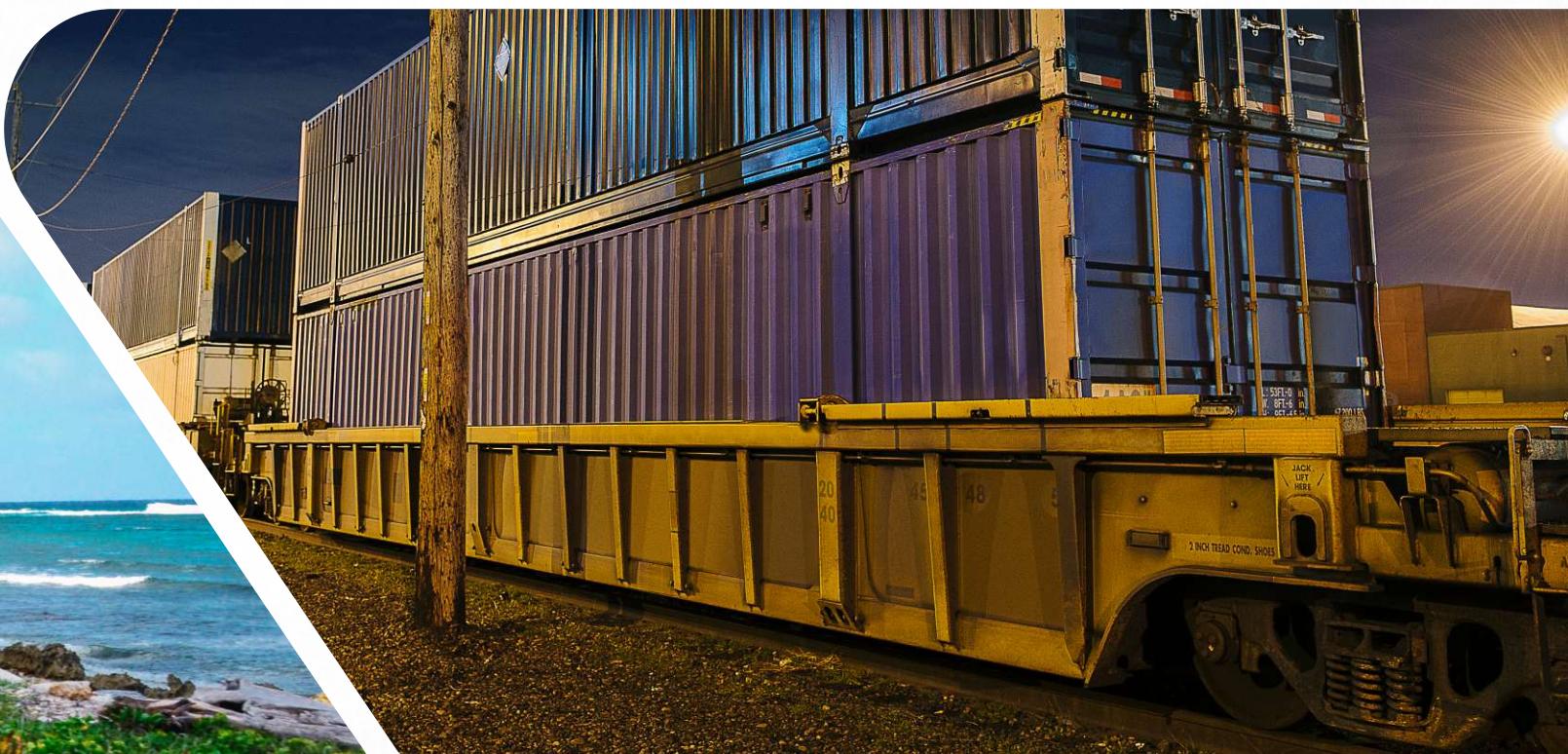
- The rail connectivity for the project shall be the responsibility of the master developer.
- The cost of development of rail connectivity is to be borne by the project developer, unless defined otherwise in the bid/concession document. The rail connectivity to the nearest rail head/ zonal rail line shall be undertaken as part of the port project and included in the detailed project report.
- Any rail connectivity project may be developed as per participative models by Indian Railways through frameworks of non-government model, joint venture model, BOT Model, customer funded model, BOT annuity model, which can be referred to in **Participative models for rail-connectivity and capacity augmentation projects, 2012** by Indian Railways.

6.2.1. Land acquisition for rail connectivity

- Land acquisition for dedicated rail connectivity to the nearest zonal rail line, if required, shall be undertaken by the private developer (vested with Port SPV).
- Land acquisition for hinterland rail connectivity shall be undertaken by the specific project SPV. In case required, SPV can submit a proposal to the KMB to liaise with the Ministry of Railways to assist in land acquisition.

6.3. Inland waterways connectivity

- The inland waterways in Karnataka are established as National Waterways under the National Waterways act, 2016. KMB, in coordination with IWAI, shall strive to develop and operationalize these waterways and act as a liaison between IWAI and project developers interested in development of maritime projects utilising these waterways.
- KMB shall be responsible for development of the ferry point and operations & maintenance of passenger ferry services for key ferry routes in Karnataka to facilitate inland water transportation and improve connectivity.

7. Ease of Doing Business

KMB shall act as the Single Window Agency (SWA) for assistance in securing all project related clearances and provide requisite assistance to the developer.

7.1. Incentives and exemptions for maritime development

Further, to facilitate the private sector participation in projects, increased project sustainability and competitive advantage compared to other coastal states, the Government of Karnataka extends incentives available to infrastructure projects in other policies as listed below to **all maritime project categories** under this Maritime Policy:

- Incentives as per **Section 9 of the New Industrial Policy 2020-25**, which includes various incentives to promote industrial development such as exemption from stamp duty, reimbursement of land conversion fee, electricity duty exemption, etc. The coastal region majorly falls under Zone 1 under the policy, which are under specific focus from the govt. of Karnataka and are eligible for maximum level of exemptions. This shall help encourage port led industry development and development of overall maritime sector.
- Incentives as per **Section 14 of the Karnataka Tourism policy 2020-25**, which includes various incentives to promote and facilitate tourism

projects (including Coastal tourism) such as clearance facilitation, financial assistance for sustainability initiatives, complementary infrastructure assistance, exemptions on stamp duty and electricity duty, etc. The policy stipulates capital subsidy for houseboat projects in coastal tourism. The policy also aims to facilitate complementary infrastructure (such as road connectivity, jetties, parking spaces, etc.) on a case-to-case basis to eligible projects with financial assistance for the cost of the infrastructure.

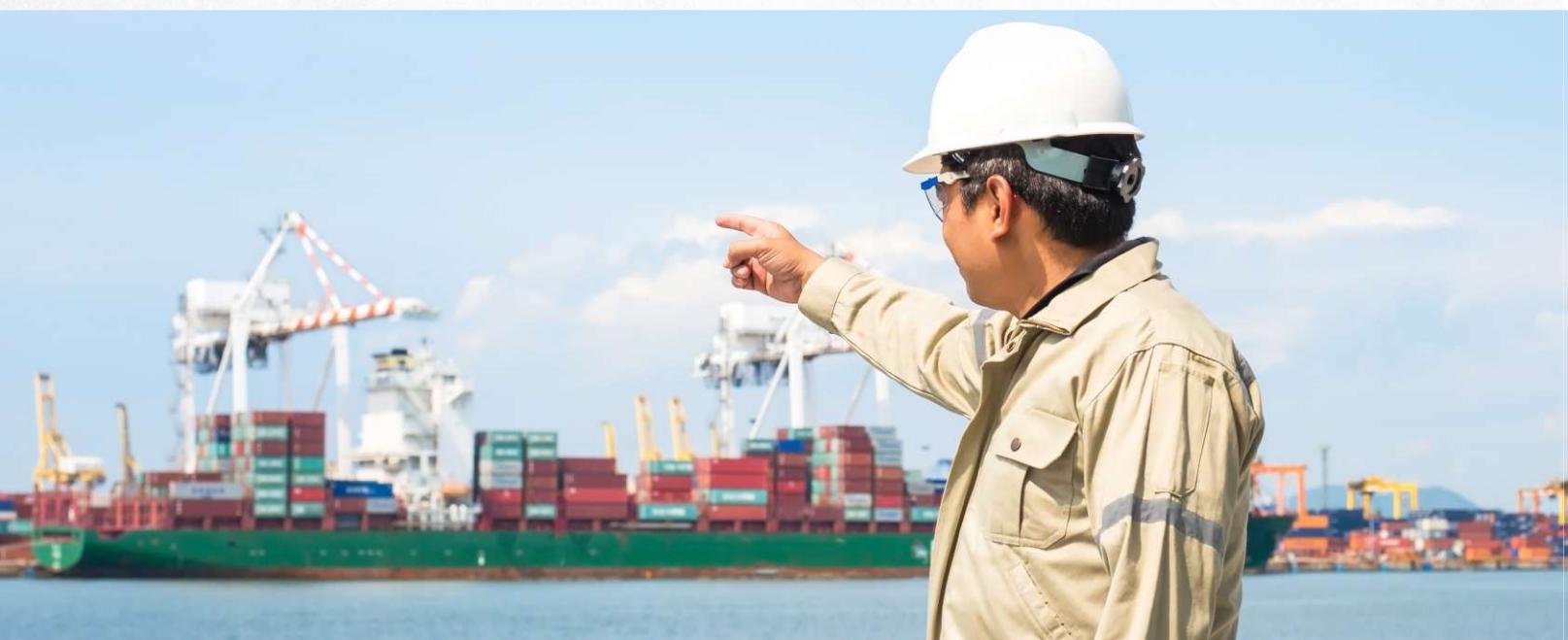
- Incentives as per **Karnataka State PPP Policy for Infrastructure Projects, 2018**, which includes incentives such as tax exemptions, financial assistance, etc. on a case-to-case basis to eligible projects.

Additional incentives can also be availed for the project through submitting a proposal to the KMB. KMB shall evaluate the proposal and may consider liaising with the State government for provision of applicable incentives to the project developer.

7.2. Collaboration with central and State government schemes

KMB shall ensure collaboration with Central and State Government and actively consider taking benefit from existing schemes as well as upcoming schemes for the maritime sector development in the State.

KMB shall also facilitate the private developer, in case required in availing benefits under such Central and State Government schemes in development of maritime infrastructure project in the State.

8. Sustainability Initiatives In The Maritime Sector

KMB recognises that the maritime sector has a significant impact on the coastal ecosystems, local communities and biodiversity in Karnataka. Sustainable initiatives in these projects are necessary to minimize the negative impacts and ensure their long-term sustainability.

- KMB may issue guidelines and incentives to promote sustainability initiatives in the maritime sector.
- The government of India has launched the Green Port Initiative to promote sustainable development in ports. Some of the measures that can be adopted by ports in Karnataka include using green tugs, renewable energy sources, rainwater harvesting, and waste management. KMB shall promote implementation of such measures under green port initiatives for existing as well as upcoming ports.
- Karnataka is susceptible to climate changes, which impact environmental, socio-economic and demographic sectors. It is vulnerable to natural disasters and extreme weather events due to increases in sea level, storm surges, cyclones, landslides, etc. These hazards can cause disruptions in transport and logistics

services. A resilient logistics ecosystem can anticipate, absorb, accommodate, and rapidly recover from extreme weather events and natural disasters in its own operations and throughout its supply chain. KMB aims to build resilience into the state's maritime sector for sustained economic development and may include suitable provisions in the bid/concession documents of the project.

- Sustainable maritime infrastructure projects require participation and support of local communities. Capacity building of the local coastal population is important to create a larger trained human resource pool, concurrent with the future employment opportunities in the maritime sector. KMB shall undertake measures to increase participation of the local coastal population in the skill development and capacity building initiatives by the KMB.

CONTACT US

Chief Executive Officer
Karnataka Maritime Board
3rd Floor, West Wing, Khanija Bhavan
Race Course Road, Bengaluru-560001

ceokmb2019@gmail.com
directoratep@gmail.com

<https://karnatakamaritime.in/>